



СЛУЖБЕН ВЕСНИК

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

„Службен весник на СРМ“ излегува по потреба. Ракописите не се враќаат. Огласи по тарифата.

Среда, 25 јули 1979

Скопје

Број 25

Год. XXXV

Претплатата за 1979 година изнесува 500 динари. Овој број чини 32 дин. Жиро сметка 40100-603-12498

337.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ВОСПИТАНИЕ

Се прогласува Законот за средното образование и воспитание,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд одржана на 13 јули 1979 година.

Бр. 08-1842

13 јули 1979 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видоес Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН

ЗА СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ВОСПИТАНИЕ

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат: системот и општите услови за здобивање со средно насочено образование и воспитание (средно образование), како дел од единствениот систем на социјалистичкото самоуправно воспитание и образование; содржината и организацијата на воспитно-образовната дејност; условите и начинот на самоуправното планирање; самоуправните доходовни односи меѓу учесниците во слободната размена на трудот; заемноста, солидарноста и рамномерноста на развитокот на средното образование во сите средини; правата и должностите на организациите на здружениот труд во средното образование; обврската и начелата за основање и организација на самоуправни интересни заедници на образованието и нивните основни заедници и единици и за односите помеѓу нив, како и остварувањето на посебниот општествен интерес, надзорот и инспекцијата.

Самоуправните општествено-економски односи поблиску ги уредуваат работниците во основните организации на здружениот труд, работните луѓе што вршат самостојно професионални дејности или дејности со личен труд со средства во сопственост на граѓаните здружени во соодветни облици на здружување, работните луѓе и граѓаните во месните заедници, самоуправните интересни заедници на образованието и нивните основни заедници и единици и други организации и заедници и училиците (во натамошниот текст: работниците и другите работни луѓе и граѓаните во организациите и заедниците), со самоуправни општи акти, со општествени планови и други акти на општествено-политичките заедници, со општествени договори и самоуправни спогодби и други видови на меѓусебна соработка меѓу заинтересираните општествени субјекти.

Член 2

Средното образование е општествена, самоуправни организирана дејност во единствениот систем на воспитанието и образованието, заснована врз придобивките на современата наука и техника, посебно врз марксизмот како основи на научниот социјализам и социјалистичкото самоуправување, како и на современата педагошка и андрагошка теорија и практика.

Член 3

Средното образование се развива како составен дел на самоуправно здружениот труд за задоволување на потребите на нашето социјалистичко самоуправно општество, за создавање на нова вредност во материјалното производство, за зголемување на продуктивноста на вкупниот општествен труд во развојот на општеството во целост и за сестраниот слободен развој на личноста.

За остварување на овие цели со средното образование младината, работните луѓе и граѓаните (ученици) се воспитуваат, образуваат и оспособуваат за работа, самоуправување и творечко ангажирање во општествениот живот, за натамошно образование и самообразование во системот на перманентното образование, а особено:

— се здобиваат со работни навики и работна култура, се оспособуваат за работа во соодветни занимања, усвојуваат знаења за современата технологија и самоуправната организација на работата, за применување на научните знаења во практиката, за творечко и одговорно однесување кон трудот и социјалистичкото самоуправување;

— се оспособуваат да усвојуваат научен марксистички поглед на светот, да формираат самоуправни социјалистичка свест и поведение, да се збогатуваат со културни и хумани вредности, да се изградуваат во сестрано развиени социјалистички самоуправни личности кои ќе дејствуваат како творечки субјекти и ќе придонесуваат за материјалниот и културниот развој на социјалистичкото самоуправно општество;

— се воспитуваат во духот на придобивките на социјалистичката револуција, на самоуправното социјалистичко општество и социјалистичкиот патриотизам, во духот на братството и единството на нашите народи и народности и сознанието за нивната заемност и животна поврзаност, како и на социјалистичкиот интернационализам и соработката со сите народи и прогресивни движења во светот;

— се развива способноста и готовноста за општествена самозаштита и одбрана на независноста и суверенитетот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија — самоуправна заедница на рамноправни народи и народности;

— се развива свеста за чување на здравјето, за постојана спортско-рекреативна активност, за заштитата на природата и човековата средина;

— се поттикнува и забрзува развојот на посебните интереси и способности кај учениците за задоволување на нивните разновидни општествени, научно-технички, културни и други потреби и активности.

Член 4

Плановите и програмите за работа и развој на средното образование непосредно ги утврдуваат и остваруваат работниците и другите работни луѓе и граѓаните во своите организации и заедници, и преку своите делегации и делегати во самоуправни

интересни заедници на образованието и нивните основни заедници и единици и во собранијата на општествено-политичките заедници.

Работниците и другите работни луѓе и граѓаните во организациите и заедниците во утврдувањето и реализирањето на тековната и развојната политика во средното образование се должни да ги применуваат современите научни, технички и педагошки دستигања, целисходно и рационално да ги користат општествените средства, вкупните потенцијали и другите услови за работа и вршење на воспитно-образовната дејност.

Член 5

Плановите и програмите за работа и развој на средното образование што ги донесуваат работниците и другите работни луѓе и граѓаните во своите организации и заедници во самоуправните интересни заедници на образованието и нивните основни заедници и единици и во организациите на здружениот труд во средното образование (во понатамошниот текст: организации за средно образование) се донесуваат и остваруваат на односи на меѓусебна зависност и солидарност што произлегува од здружувањето на трудот и средствата во тие организации и заедници, со учество на средства на сите заинтересирани субјекти според степенот на нивниот интерес и потреби од редовно и перманентно образование, во согласност со самоуправните спогодби и општествени договори, како и врз начелата на рамноправност и навремено развивање и унапредување на образовната дејност во сите средини, особено во неразвиените општини и ридско-планинските и пограничните реони, како еден од предусловите за нивен забрзан и сестран развој.

Член 6

Организациите на здружениот труд, самоуправните интересни заедници на образованието и нивните основни заедници и единици и другите самоуправни организации и заедници во областа на средното образование ги усогласуваат своите планови и програми за работа и развој меѓусебно и со плановите и програмите за работа и развој на организациите на здружениот труд и на самоуправните организации и заедници од другите степени на образованието и од материјалното производство и општествените дејности и на другите организации и заедници, со кои имаат определени заеднички интереси и цели, како и со плановите на општествено-политичките заедници.

Член 7

Работниците во организациите за средно образование слободната размена на својот труд ја остваруваат непосредно со работниците и другите работни луѓе и граѓаните во организациите и заедниците чии потреби и интереси ги задоволуваат, односно во рамките на самоуправните интересни заедници на образованието и нивните основни заедници и единици.

Работниците во организациите за средно образование и работниците и другите работни луѓе и граѓаните во организациите и заедниците, во самоуправните интересни заедници на образованието и нивните основни заедници и единици, врз начелата на заемност и солидарност, заедно и рамноправно одлучуваат за видот, квалитетот и обемот на образовните услуги, критериумите за обезбедување средства потребни за успешно вршење на дејноста, ги уредуваат условите за стекнување доход, основите и мерилата за слободната размена на трудот и меѓусебните односи во согласност со обврските утврдени со самоуправни спогодби, општествени договори, закони и општи акти на општествено-политичките заедници.

Член 8

Работниците и другите работни луѓе и граѓаните во организациите и заедниците:

— ги утврдуваат потребите од соодветни профили стручни кадри и степените на стручна подготовка;

— учествуваат во планирањето на развојот и програмирањето на воспитно-образовната работа;

— обезбедуваат услови за остварување на програмата на воспитно-образовната дејност, а особено опремата и средствата на трудот и заштитата на учениците и работниците во воспитно-образовните организации.

На учениците кои изведуваат образовно-воспитна практика во организациите на здружениот труд им се обезбедува учество во работата на органите на управувањето и другите органи на начин утврден со самоуправните општи акти на организацијата.

Член 9

Општествено-политичките заедници во рамките на своите права и должности утврдени со устав и со закон, врз основа на заеднички утврдени потреби и можности и заеднички усогласени интереси за развој на средното образование и другите степени на образованието како единствен систем, учествуваат во утврдувањето на политиката за развој на средното образование и во согласност со тоа ја насочуваат општествената репродукција врз основа на самоуправните социјалистички општествено-економски односи.

Член 10

Општествено-политичките заедници непосредно и преку самоуправните интересни заедници на образованието и нивните основни заедници и единици и организациите за средно образование, на кои со закон или со одлука на собрание на општина заснована на закон им се пренесуваат јавни овластувања, како и преку соодветните органи и научно-истражувачки и стручни организации на здружениот труд, ја следат состојбата, го поттикнуваат развојот на средното образование во согласност со плановите и програмите за работа и развој и унапредувањето на самоуправните општествено-економски односи, стекнувањето и распределбата на доходот и личните доходи, организацијата и ефикасноста на образованието како и унапредувањето на соработката со организациите и заедниците во областа на средното образование во другите републики и автономни покраини, и меѓународната соработка, вршат општествен и стручен надзор и преземаат други мерки од општ општествен интерес.

Член 11

Заради усогласување на меѓусебните односи, правата, обврските и одговорностите, обезбедување на единство на плановите и програмите на воспитно-образовната дејност, засновани врз современите دستигања на педагогијата и другите научни дисциплини, усогласување на плановите и програмите за работа и развој според тековните и развојните потреби на здружениот труд во материјалното производство и општествените дејности, проширување на материјалната основа на трудот и јакнење на степенот на ефикасноста во образованието, работниците и другите работни луѓе и граѓаните во организациите и заедниците и работниците на организациите за средно образование и другите степени на образованието, основаат самоуправни интересни заедници на образованието и нивни основни заедници и единици и во нив ги утврдуваат меѓусебните односи.

Работниците и другите работни луѓе и граѓаните во организациите и заедниците и преку своите делегации и делегати во собранијата на самоуправните интересни заедници на образованието и нивните основни заедници и единици самостојно или во согласност со општествено-политичките заедници донесуваат поблиски решенија за нормативи, стандарди, основи, критериуми и мерила, односно за нивна примена, како и за други услови пропишани со закон. Врз основа на научни сознанија, самоуправни спогодби и општествени договори со други републики и автономни покраини и меѓународни договори, како и поради изменети услови, потреби и можности, тие можат да донесуваат и други норми и решенија.

Член 12

Собранијата на општествено-политичките заедници, нивните извршни органи и органите на управата надлежни за образованието, самоуправните интересни заедници на образованието и нивните основни заедници и единици, организациите на здружениот труд во средното образование и другите организации и заедници што го следат општествениот и материјалниот развој и одлучуваат за развојната и тековната политика на образованието, се користат со стручни услуги на научно-истражувачки и специјализирани стручни организации на здружениот труд.

Член 13

Вршењето на стручните работи во областа на средното образование за потребите на организациите на здружениот труд, самоуправните интересни заедници на образованието и нивните основни заедници и единици и општествено-политичките заедници се обезбедува преку рационално организирани стручни служби.

Стручните и општите работи на самоуправните интересни заедници на образованието, по правило, ги вршат стручни служби на организациите на здружениот труд, на начин утврден со самоуправната спогодба за здружување во самоуправна интересна заедница.

Член 14

Воспитно-образовната работа во организациите на здружениот труд за средно образование се изведува на македонски јазик.

Воспитно-образовната работа во организациите на здружениот труд за средно образование за припадниците на народностите во Социјалистичка Република Македонија во местата во кои живеат се изведува на јазикот на соодветната народност.

Воспитно-образовната работа во организациите на здружениот труд за средно образование за припадниците на другите народи на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во местата во кои живеат се изведува на јазикот на соодветниот народ.

Доколку бројот на учениците припадници на народностите во Социјалистичка Република Македонија односно на другите народи на Југославија во местата каде што живеат не е доволен за основање на организација на здружениот труд за средно образование или паралелки на соодветните јазици, според одредбите на овој закон, на овие ученици опфатени во организациите на здружениот труд за средно образование со настава на македонски јазик им се обезбедува и настава за изучување на јазикот на соодветната народност односно народ. Оваа настава се организира ако има најмалку 15 ученици, припадници на иста народност односно народ.

Член 15

За ученици со пречки или недостатоци во физичкиот или психичкиот развој и за инвалидизирани лица, во согласност со овој закон, се организира специјално средно образование.

Член 16

За сместување, исхрана и задоволување на други воспитно-образовни и културни потреби на учениците, во согласност со овој закон, се основаат ученички домови.

Член 17

Организациите на здружениот труд за средно образование имаат печат. Во средината на печатот е грбот на Социјалистичка Република Македонија.

II. ВОСПИТНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ**1. Содржина и организација на средното образование****Член 18**

Средното образование претставува програмска целост на различно насочени и меѓусебно поврзани планови, програми и форми на воспитно-образовна дејност за оспособување на соодветни профилни стручни кадри, потребни на здружениот труд од материјалното производство и општествените дејности.

Плановите, програмите и формите на воспитно-образовната дејност на средното образование се составуваат и остваруваат како составен дел на системот на перманентното образование.

Во остварувањето на средното образование се воспоставуваат самоуправни односи на учениците со здружениот труд и се спроведува принципот работа и учење.

Член 19

Со средното образование се здобиваат повеќе степени на стручна подготовка за вршење работи во одделни струки и занимања.

Степените на стручната подготовка се определуваат во зависност од сложеноста на трудот во соодветното занимање, од општествените цели и задачи на воспитанието и образованието, од потребите на личноста и од задачите на нејзиното натамошно образование и самообразование.

Содржината, организацијата и времетраењето на средното образование на соодветен степен на стручна подготовка, како и условите за премин во повисок степен на стручна подготовка, се определуваат со плановите и програмите на воспитно-образовната дејност.

Во согласност со потребите на организациите на здружениот труд и природата на дејноста, организациите на здружениот труд за средно образование организираат стручно усовршување, преквалификација, доквалификација и специјализација на работниците.

Член 20

Средното образование се остварува преку редовно образование, дописно образование и преку други форми на образование и самообразование на младите и возрасните.

Во средното образование се вклучуваат лица со претходно завршено основно образование.

За здобивање одредена стручна подготовка за поедноставни занимања, по исклучок, можат да се вклучуваат и лица со недовршено основно образование.

Лицата од став 3 на овој член можат да се здобиваат со степен на стручна подготовка само ако имаат засновано работен однос на соодветни работни задачи или ако воспоставиле однос што обезбедува вработување преку самоуправните интересни заедници за вработување односно преку воспитно-образовните организации.

Член 21

Средното образование се остварува според планови и програми за воспитно-образовна дејност, што опфаќаат: заеднички воспитно-образовни основи кои, по правило, се остваруваат во првите две години на средното образование, воспитно-образовни содржини со кои учениците се оспособуваат за определен степен на стручна подготовка за одделни занимања, изборни и факултативни содржини и содржини на слободните активности.

Заедничките воспитно-образовни основи се со политехнички карактер и опфаќаат општокултурни, општествено-економски, природно-математички и производно-технички содржини кои, со содржините на основното воспитание и образование и со воспитно-образовните содржини за здобивање степен на стручна подготовка, чинат програмско единство.

Воспитно-образовните содржини, со кои учениците се здобиваат со определен степен на стручна подготовка, се надоградуваат врз заедничките воспитно-образовни основи и се составени од општи содржини за определен степен на стручна подготовка независно од струката, од заеднички содржини за определена струка, односно за сродни групи занимања и од посебни стручни содржини за одделни занимања.

Изборните програми се изучуваат паралелно со заедничките воспитно-образовни основи и можат да бидат наменети за задоволување на интересите на учениците за пролабочување на знаењата од задолжителните планови и програми, за изучување на нови содржини или за подготовка за избор односно за оспособување за првото занимање.

Од програмите од став 4 на овој член учениците задолжително избираат една програма.

Учениците можат да изучуваат и одделни факултативни програми наменети за подобрување на работното оспособување, за продолжување на образованието во иста или во друга струка, како и за задоволување на посебните интереси на поединците во согласност со општествените и со другите потреби.

Содржините на слободните активности се наменети за поттикнување и задоволување на интересите кај учениците за одделни области на науката, техниката, уметноста и физичката култура.

Составен дел на воспитно-образовната дејност се и екскурзиите чија цел е пролабочување и проширување на здобиените знаења и непосредно доживување на вредностите на социјалистичката изградба, културното наследство и богатството на нашите народи и народности и нивната револуционерна историја, запознавањето со убавините на татковината и развивање на патриотските чувства.

Член 22

Со плановите и програмите за воспитно-образовната дејност во организациите на здружениот труд за средно образование, во кои наставата се изведува на јазиците на припадниците на народностите во Социјалистичка Република Македонија и другите народи на Југославија, се предвидуваат и дополнителни наставни содржини од областа на јазикот, книжевноста и историјата на соодветната народност, односно народ.

Член 23

Плановите и програмите за заедничките воспитно-образовни основи и плановите и програмите за општите воспитно-образовни содржини, заеднички за определени степени на стручна подготовка, ги изготвува научна организација односно специјализирана стручна организација на здружениот труд за развој на воспитанието и образованието, а по предлог на Републичкиот педагошки совет, ги донесува Републичката заедница на насоченото образование.

Предлогот на плановите и програмите за заедничките воспитно-образовни содржини за определени струки и за посебните стручни содржини за одделни занимања се изготвува врз основа на утврдени образовни профили.

Образовните профили ги утврдуваат соодветните самоуправни интересни заедници на насоченото образование. Во нивното изготвување учествуваат организациите на здружениот труд, организациите на здружениот труд за средно образование, Стопанската комора на Македонија и самоуправните интересни заедници на вработувањето.

Предлогот на плановите и програмите за воспитно-образовната дејност од став 2 на овој член, како и предлогот на програмите за изборните содржини, ги донесуваат соодветните самоуправни интересни заедници на насоченото образование. Во изготвувањето на предлогот учествуваат организациите на здружениот труд за средно образование, соодветните организации на здружениот труд, соодветните организации за високото образование и научната организација, односно специјализираната

стручна организација на здружениот труд за развој на воспитанието и образованието.

Предлог на планови и програми за посебните стручни содржини за одделни занимања, како и програми за изборните содржини, можат да поднесат и организациите на здружениот труд во случај кога се работи за задоволување на нивните посебни потреби.

Плановите и програмите за воспитно-образовна дејност од став 5 на овој член ги донесува соодветната самоуправни интересна заедница врз основа на мислење на Републичкиот педагошки совет.

Програмите за факултативните содржини ги изготвуваат и донесуваат организациите на здружениот труд за средно образование во согласност со соодветната самоуправни интересна заедница на насоченото образование.

Со плановите и програмите за воспитно-образовната дејност се определува и профилот на наставниците и стручните работници.

Член 24

Плановите и програмите за воспитно-образовна дејност за определен степен на стручна подготовка за одделни занимања во зависност од сложеноста и карактерот на трудот, по правило, се реализираат:

- по завршените заеднички воспитно-образовни основи;
- паралелно со совладувањето на заедничките воспитно-образовни основи;
- со совладан дел од заедничките воспитно-образовни основи и
- по завршеното основно образование.

Вклучувањето во образованието за одреден степен на стручна подготовка се врши во зависност од карактерот на работата во одделни занимања од претходното образование и од работното искуство на кандидатот.

Член 25

Учебната година во средното образование почнува на 1 септември, а завршува на 31 август следната година.

Учебната година опфаќа настава по програмски целини, наставна година, други форми на воспитно-образовна дејност и ученички одмори.

Организацијата на учебната година се определува со календар што го донесува Републичкиот педагошки совет.

Член 26

Во особено оправдани случаи (епидемија, елементарни незгоди и друго) наставата може да се прекине во текот на наставната година. За прекин на наставата одлучува извршниот совет на собранieto на општината.

Член 27

Во средното образование настава не се изведува за време на ученичките одмори, во деновите на државните и републичките празници, како и на патрониот празник.

На 24 мај секоја година, по повод Денот на словенските просветители Кирил и Методиј, се организираат свечености и на тој ден не се изведува настава.

Член 28

Организацијата за средно образование е должна да го оствари вкупниот број годишни часови односно бројот на часовите по програмски целини предвиден со плановите и програмите за воспитно-образовната дејност.

Член 29

Воспитно-образовната дејност во организацијата за средно образование опфаќа: настава, образовно-работна практика, дополнителна воспитно-образовна работа, следење и оценување на успехот и поведението на учениците, слободни активности, екскурзии, развивање на здравствена и физичка култура и општествено-културна дејност.

Член 30

Образовно-работната практика претставува учество на учениците во работниот процес со кој се постигаат воспитно-образовни цели и задачи и се остваруваат производствени услуги и слични работни задачи.

Образовно-работната практика се реализира заедно со теоретската настава, по реализирањето на дел од програмата (феријална или професионална практика), на крајот од реализацијата на планот и програмата на воспитно-образовната дејност за степенот на стручната подготовка (стажирање) и пред вклучувањето во воспитно-образовниот процес за стекнување на одделен степен на стручна подготовка.

Дополнителна воспитно-образовна работа се организира за учениците кои имаат тешкотии во совладувањето на воспитно-образовните содржини.

Организацијата и формите на дополнителната воспитно-образовна работа и другата воспитно-образовна дејност се утврдуваат со самоуправен општ акт на организацијата за средно образование по прибавено мислење од соодветната самоуправна интересна заедница на образованието и други заинтересирани организации и заедници.

Член 31

Вкупниот број на часови на наставата по задолжителните воспитно-образовни програми и образовно-работната практика, предвиден со планот, не може да изнесува повеќе од 28 часа неделно.

Факултативната настава може да биде најмногу до четири часа неделно.

Наставниот час за средното образование, по правило, трае 45 минути, а се определува со планот и програмата за воспитно-образовната дејност.

Член 32

За учениците во средното образование наставата и образовно-работната практика се организираат и во организации на здружениот труд од материјалното производство и општествените дејности.

Член 33

Организациите на здружениот труд од материјалното производство и општествените дејности учествуваат во реализацијата на воспитно-образовниот процес, во обезбедувањето на соодветни работни задачи на учениците, потребен број наставници и инструктори, производствени работилници за образовно-работна практика и други средства за настава и обука.

Начинот и условите за остварување на воспитно-образовниот процес се уредуваат со самоуправна спогодба што ја склучуваат организациите на здружениот труд и организациите за средно образование.

Образовно-работната практика може да се организира и кај работни луѓе кои самостојно вршат занаетчиска или друга стопанска дејност или услуга со личен труд со средства во сопственост на граѓани.

Член 34

Учениците имаат право и обврски да учествуваат во самоуправањето во организациите на здружениот труд од материјалното производство и општествените дејности во времето во кое ја изведуваат производствената практика.

Со производствената практика учениците остваруваат доход и учествуваат во неговата распределба, сразмерно на нивниот придонес во работата.

Намената и користењето на доходот што се остварува на начин од став 2 на овој член се регулираат со самоуправен општ акт на организацијата за средно образование.

Член 35

Наставата се изведува по паралелки, воспитно-образовни групи и индивидуално. Бројот на учениците во паралелките односно во воспитно-образов-

ните групи се регулира со наставните програми. Бројот на учениците во паралелките не може да биде поголем од 35.

Член 36

Воспитно-образовната работа на организацијата за средно образование се изведува според програмата за работа за учебната година. Начинот на изготвувањето и содржината на програмата се определуваат со статутот на организацијата за средно образование.

Програмата за работа за учебната година се донесува најдоцна 30 дена од почетокот на учебната година.

Член 37

Општествено-културната дејност организацијата за средно образование ја остварува во соработка со општествено-политичките организации во месната заедница односно во општината и со организациите на здружениот труд.

Програмите за општествено-културна дејност се засновуваат врз потребите и интересите на учениците и општествената средина.

Член 38

Организациите на здружениот труд за средно образование во кои се организира и остварува специјално средно образование (организации за средно специјално образование), покрај остварувањето на целите и задачите на воспитанието и образованието се грижат и за отстранување и ублажување на психофизичките недостатоци на учениците.

Во организациите за средно специјално образование се примаат ученици со пречки или со недостатоци и инвалидизирани лица кои завршиле специјално или редовно основно образование.

Член 39

За учениците со пречки и со недостатоци, кои поради природата на пречките или на недостатоците во нивниот физички или психички развој, како и за инвалидизирани лица кои ќе можат да ја следат наставата за здобивање со стручно образование, организациите за средно специјално образование можат да организираат посебни паралелки за работно оспособување во кои наставата се изведува по посебни планови и програми за воспитно-образовна дејност што се донесуваат на начин и по постапка определени со член 23 на овој закон.

Член 40

Во организациите за средно специјално образование се примаат ученици кои се категоризирани и евидентирани според видот и степенот на пречките и недостатоците.

Условите за вклучување во средното специјално образование и бројот на учениците во паралелките, односно во групите на организациите за специјално средно образование ги пропишува Републичкиот педагошки совет.

2. Учебници за средно образование**Член 41**

Во средното образование се употребуваат учебници издадени според одредбите на овој закон.

Секоја воспитно-образовна програма треба да биде обезбедена со соодветен учебник.

За воспитно-образовните програми за коишто не е обезбеден соодветен учебник привремено можат да се издаваат и користат скрипти и други учебни помагала.

Член 42

Учебникот е наставно средство за воспитно-образовна работа, одобрено од надлежниот орган, во кој, врз основа на марксистичкото учење и резултатите од современата наука, достапно на психофизичката возраст на ученикот, се изложува наставниот материјал што е пропишан со планот и програмата за воспитно-образовна дејност.

Под учебник, во смисла на овој закон, се подразбираат и прирачниците, работните тетратки, збирките на задачи, контролните задачи, тестовите и другата придружна учебна литература неопходна за реализација на програмите за воспитно-образовната дејност во средното образование.

Учебникот мора да биде усогласен со планот и програмата за воспитно-образовната дејност и да одговара на научните, стручните, педагошките-андрагошките и идејно-воспитните критериуми.

Член 43

Издавањето учебници се врши според одредбите на овој закон и на самоуправната спогодба што ја склучуваат издавачките организации, самоуправните интересни заедници на образованието и другите заинтересирани органи и организации.

Со самоуправната спогодба од став 1 на овој член се регулираат особено прашањата за: обезбедување и издавање на сите учебници потребни за реализација на плановите и програмите во средното образование и начинот на обезбедување средства за зголемените трошоци околу издавањето на учебниците на јазиците на народностите и малутиражните учебници на македонски јазик.

Член 44

Цените на учебниците подлежат на општествена контрола.

Член 45

Со издавање учебници можат да се занимаваат издавачките организации што ги исполнуваат и посебните услови предвидени со овој закон.

Скрипти и учебни помагала можат да издаваат и организациите за средно образование.

Постапката за издавање на скриптите и другите учебни помагала се определува со статутот на организацијата за средно образование.

Член 46

Годишниот издавачки план на потребните учебници го предлагаат научната организација, односно специјализираната стручна организација на здружениот труд за развој на воспитанието и образованието и издавачките организации.

Годишниот издавачки план од став 1 на овој член го утврдуваат собранијата на соодветните самоуправни интересни заедници на образованието, по претходно мислење на Републичкиот педагошки совет.

Член 47

Концепцијата на учебникот како дел на концепцијата за учебниците од соодветната научна дисциплина на сите степени на образованието, според одредбите на овој закон, е идеен проект на учебникот, кој содржи: идејно-воспитни, научно-стручни, дидактички, педагошко-андрагошки, психолошки, методолошки, јазични, како и ликовни и графички основи и стандарди врз кои учебникот треба да се изградува.

Единствената концепција за учебниците од соодветната научна дисциплина, односно струка за сите степени на образованието ја утврдува соодветната самоуправна интересна заедница на насоченото образование, врз основа на позитивно мислење на Републичкиот педагошки совет.

Концепциите од став 2 на овој член се утврдуваат за одделни предмети и наставни области. За производно-техничките подрачја и за изборните содржини за одделни области се утврдува заеднички општ концепт кој ги содржи основните начела за создавање учебници за одделни видови за средно образование.

Во соработка со соодветните самоуправни интересни заедници на образованието, а по предлог на научна организација, односно на специјализирана стручна организација на здружениот труд за развој на воспитанието и образованието и издавачките организации, Републичкиот педагошки совет ја утврдува концепцијата на учебниците.

Член 48

Ракописи за учебници се добиваат по пат на конкурс, а по исклучок и со договор.

Издавачката организација при распишувањето на конкурс, односно при склучувањето на договор, ги утврдува поблиските услови за добивање ракописи за учебници во согласност со годишниот план и концепцијата од членовите 46 и 47 на овој закон.

За изготвување на одделни ракописи за учебници се применува по правило тимска работа, за што одлучува Републичкиот педагошки совет, по предлог од издавачката организација.

Член 49

Издавачката организација ракописите за учебници му ги поднесува на одобрување на Републичкиот педагошки совет.

Ракопис за учебник од став 1 на овој член може да се поднесе на одобрување под следниве услови:

- ако учебникот чиј ракопис се поднесува на одобрување е предвиден во издавачкиот план на потребните учебници од член 46 на овој закон;
- ако постои утврдена концепција врз основа на која е изготвен ракописот за учебник, и
- ако соодветната стручна комисија, врз основа на утврдената концепција, рецензентите и своите согледувања, за поднесениот ракопис дала позитивно стручно мислење и оценка.

Член 50

Издавачката организација е должна, заедно со предлогот за одобрување на ракописот за учебник, да ја достави следнава документација:

- 1) еден примерок од ракописот за учебник со опис на илустративно-графичките решенија;
- 2) препис од утврдената концепција на учебникот;
- 3) стручно-педагошката информација која содржи: краток приказ на ракописот што се предлага, кои рецензенти го прегледувале и краток осврт на нивните забелешки, предлози и определувања, мислења за тоа дали ракописот е пишуван според планот и програмата, дали е заснован на марксистичкото учење и на резултатите на современата наука, дали одговара на психолошката возраст и стекнатото знаење на учениците за кои е наменет, дали обемот на фактите и другите барања што се содржани во ракописот се во согласност со предвидениот фонд на наставните часови за одреден предмет и дали педагошко-психолошките, лингвистичките, идејно-воспитните и естетските прашања успешно се решени;
- 4) три рецензии во соодветен број примероци и
- 5) извештај за тоа дали авторот постапил според забелешките на рецензентите и барањата на стручната комисија.

Член 51

Органот на издавачката организација надлежен за издавачка дејност, покрај работите што ги врши врз основа на Законот за издавачката дејност, ги врши и следниве работи:

- 1) се грижи за изготвување концепции за учебниците и дава предлог за нивното утврдување во согласност со член 47, став 4 на овој закон;
- 2) дава предлог за изготвување на одделни ракописи за учебници по пат на тимска работа во смисла на член 18, став 3 на овој закон;
- 3) решава по приговорите за утврдувањето на предлогот за одобрување на ракописите за учебници;
- 4) го утврдува предлогот за одобрување на ракописите за учебници во смисла на членовите 49 и 50 на овој закон.

Член 52

Против одлуката на органот на издавачката организација надлежен за издавачка дејност со која се одбива ракописот за учебник, авторот на одбиениот ракопис за учебник има право на жалба до Републичкиот педагошки совет, но само за прашањата што се однесуваат на непосредната вредност односно квалитетот на ракописот за учебник.

Одлуката на Републичкиот педагошки совет од став 1 на овој член е конечна и против неа не може да се води управен спор.

Член 53

Републичкиот педагошки совет ги одобрува ракописите за учебници, скриптите и учебните помагала што ги издаваат организациите за средно образование.

Републичкиот педагошки совет може да одобри употреба на одделни ракописи за учебници, како експериментални, со определување на времетраењето на употребата во воспитно-образовни организации во кои ќе се врши експериментирањето.

Член 54

Решението за одобрување на ракописот за учебник се објавува во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

Член 55

На учебникот се отпечатуваат следниве податоци:

- 1) името и презимето на авторот на ракописот за учебник;
- 2) името и презимето на преведувачот, ако учебникот се преведува;
- 3) називот на издавачката организација;
- 4) имињата на рецензентите и референтите на ракописот за учебник, определени од стручните комисии при издавачката организација;
- 5) називот на организацијата или имињата на референтите кои дале стручно мислење за ракописот, ако такви биле определени од Републичкиот педагошки совет, односно од неговите комисии за учебници;
- 6) датум на предавањето на ракописот во печат;
- 7) датум на издавањето на учебникот;
- 8) бројот и датумот на решението на Републичкиот педагошки совет со кое учебникот е одобрен за употреба во училиштата;
- 9) тиражот на изданието, односно бројот на отпечатените примероци од учебникот;
- 10) називот на печатарската организација.

Член 56

За новите изданија на веќе одобрените учебници потребна е согласност од Републичкиот педагошки совет, односно повторно одобрение, ако се врши во нив изменување и дополнување по постапка предвидена со овој закон.

Издавачката организација е должна во новото издание, покрај податоците од член 55 на овој закон, да го отпечати и редниот број на изданието.

Член 57

Учебниците што се преведуваат за потребите на средното образование Републичкиот педагошки совет ги одобрува според следнава постапка:

1. Учебниците што се издадени и одобрени за употреба во другите републики и автономни покраини, а кај нас се преведуваат без никакви измени, дополнувања и сообразувања според нашите планови и програми, се одобруваат само врз основа на приложен список на насловите со основните податоци изнесени со кратко образложение од страна на предлагачот;
2. Кога учебниците издадени во другите републики, автономни покраини и во странство се преведуваат со потребните измени, дополнувања и сообразувања според нашите планови и програми, при нивното одобрување се применуваат одредбите од членовите 49 и 50 на овој закон.

Член 58

За издавање учебници издавачката организација треба да ги исполнува следниве посебни услови:

- 1) да е оспособена за вршење соодветна стручна дејност од областа за која издава учебници;

- 2) да има стручни лица за педагошко-психолошки, лингвистички, социолошко-политички и естетски прашања и да ангажира соработници преку соодветните организации на здружениот труд од редот на истакнати стручни лица за областа и предметот за кој се издава учебникот;

- 3) да има најмалку по едно лице од наставната област, од предметот или од групата сродни предмети за кои издава учебници;

- 4) технички да е опремена за издавање на поодделни малутиражни учебници со офсет и друга слична техника, односно обезбедена преку договор со друга организација на здружениот труд што располага со таква техника;

- 5) да обезбеди доволно обртни средства и со својата материјална основа да го обезбеди издавањето на учебниците.

Издавачката организација е должна да соработува со научно-истражувачката, односно со специјализирана организација на здружениот труд за развој на воспитанието и образованието.

Републичкиот орган на управата надлежен за работите на образованието донесува решение за исполнувањето на условите од овој член.

Член 59

Издавачките организации поднесуваат барање до републичкиот орган на управата надлежен за работите на образованието за оценување на исполнувањето на условите за издавање на учебници што ги содржи особено:

- 1) воспитно-образовната област, степенот и видот на воспитно-образовната организација за кои издавачката организација бара да издава учебници, и

- 2) писмената документација за утврдување на условите од член 58 на овој закон.

Член 60

Доколку републичкиот орган на управата надлежен за работите на образованието утврди дека издавачката организација не ги исполнува некои од пропишаните услови од член 58 на овој закон, ќе ѝ нареди на издавачката организација во определен рок да преземе мерки за отстранување на недостатоците.

Ако недостатоците не се отстранат во определениот рок, органот од став 1 на овој член со решение ќе го запре издавањето на учебници.

Решението од став 2 на овој член се доставува на издавачката организација и на сите потписници на самоуправната спогодба од член 43 на овој закон.

Член 61

Републичкиот педагошки совет утврдува кои учебници и друга придружна учебна литература се употребуваат во воспитно-образовната работа.

По предлог од научна организација, односно на специјализирана стручна организација на здружениот труд за развој на воспитанието и образованието, а врз основа на усвоените планови и програми, се утврдува перспективна програма, која ќе ги опфати потребите од учебници за повеќе години.

Член 62

Во средното образование можат да се употребуваат и учебници одобрени за употреба во другите републики односно автономни покраини, ако се во согласност со планот и програмата на воспитно-образовната дејност во Републиката, за што одлучува Републичкиот педагошки совет.

Член 63

Републичкиот педагошки совет може да одлучи учебник чиј ракопис е одобрен да не може да се употребува натаму во средното образование ако утврди дека не одговара на концепцијата за учебник во смисла на овој закон или ако отстапува од новодонесените планови и програми.

Одлуката од став 1 на овој член Републичкиот педагошки совет може да ја донесе самоиницијативно или врз основа на образложен предлог на заинтересирани воспитно-образовни и други орга-

низации на здружениот труд и на други самоуправни организации и заедници.

Одлуката од став 2 на овој член се објавува во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

Член 64

Организацијата за средно образование се грижи за обезбедување учебници за учениците.

Начинот на обезбедување и позајмување на учебниците се регулира со самоуправен општ акт на организацијата за средно образование.

3. Оценување и напредување на учениците

Член 65

Организациите за средно образование организираат систем на следење, поттикнување и оценување успехот на учениците, следење и вреднување на резултатите од воспитно-образовната дејност и постојано информирање на учениците, родителите, соодветните организации на здружениот труд од материјалното производство и општествените дејности, другите организации и заедници и општеството во целост.

Член 66

Учениците во организациите за средно образование се оценуваат за успехот постигнат по одделни наставни предмети, образовно-работната практика, поведението и за општиот успех.

Оценувањето на учениците се изразува со бројки и описно. По кои предмети ќе се оценува со бројки, а по кои описно, како и начинот на описното оценување, пропишува Републичкиот педагошки совет.

Бројното оценување се врши со оценките: одличен (5), многу добар (4), добар (3), доволен (2) и недоволен (1). Освен оценката недоволен (1) која е негативна, другите оценки се позитивни.

Поведението на учениците се оценува со оценките: примерно, добро и незадоволително.

Оценувањето е континуирано во текот на воспитно-образовниот процес, а конечните оценки се утврдуваат по завршувањето на програмската целина, учебната година односно степенот.

Конечната оценка по предметот што го полага ученикот ја утврдува комисијата непосредно по полагањето на испитот.

Оценките по предметите од факултативната настава се внесуваат во свидетелството, но не влијаат врз општиот успех на учениците.

Општиот успех се изразува со оценките: одличен, многу добар, добар, доволен и недоволен. Општиот успех се утврдува на основа оценките од сите наставни предмети што се оценуваат со бројки.

Член 67

Оценувањето се врши јавно пред учениците.

За успехот и поведението на учениците организации на организацијата за средно образование се должни да ги известуваат организациите на здружениот труд, самоуправната интересна заедница на образованието во која е здружена организацијата за средно образование и родителите, односно старателите на учениците.

Оценките во текот на наставата и конечните оценки се внесуваат во соодветната педагошка евиденција и документација.

Член 68

Конечните оценки, освен оценките од член 66 став 6 на овој закон ги утврдува наставничкиот колегиум на паралелката по предлог на предметниот наставник.

При утврдувањето на конечните оценки учествуваат и учениците — делегати на ученичката заедница на паралелката.

Наставничкиот колегиум на паралелката може да одлучи на ученикот да не му се утврди конечна оценка по одделен предмет ако најде дека нема доволно елементи за утврдување на оценка и го упатува на испит по односниот предмет.

Во музичкото и балетското образование конечните оценки по главните стручни предмети ги утврдува посебна испитна комисија.

Со планот и програмата на воспитно-образовната дејност се определуваат предметите по кои се врши комисиско испитување.

Член 69

Ако ученикот не е задоволен со некои конечни оценки што му се соопштени, во рок од три дена од соопштувањето на оценките, има право да поднесе приговор до наставничкиот колегиум на организацијата за средно образование.

Наставничкиот колегиум на организацијата за средно образование ја испитува оправданоста на приговорот и доколку оцени дека постојат причини за преиспитување на оценката покренува постапка, а по завршување на постапката одлучува за оценката.

Ако за преиспитување на оценката се формира комисија за испитување на ученикот наставникот кој ја предложил оценката против која е поднесен приговор не може да учествува во работата на комисијата.

Член 70

Учениците кои по завршувањето на годината, односно степенот на стручната подготовка имаат до три негативни оценки по одделни предмети се упатуваат на поправен испит по тие предмети.

Испитите од став 1 на овој член се полагаат во организацијата за средно образование што ја посетувале учениците.

За подготвување на учениците за полагање на поправни испити организацијата за средно образование е должна да организира настава, консултации и други пригодни форми.

Поблиски одредби за организирање на наставата и другите форми од став 2 на овој член се утврдуваат со статутот на организацијата за средно образование.

Член 71

Учениците имаат право, по завршувањето на наставата, поправниот испит по секој предмет да го полагаат еднаш во еден од двата испитни рока.

Учениците кои по завршувањето на наставата на крајот од учебната година односно степенот на стручна подготовка добиле 4 и повеќе негативни оценки не ја завршуваат годината односно степенот на стручната подготовка. Годината односно степенот на стручната подготовка не ја завршуваат и учениците кои на поправниот испит добиле негативна оценка или неоправдано не се јавиле на поправен испит. Овие ученици имаат право повторно да се запишат во истата година, односно степен.

Доколку ученик по ислушувањето на прва односно втора година од заедничките воспитно-образовни основи се вклучува во оспособување на соодветен степен на стручна подготовка му се признаваат претходно добиените позитивни оценки.

Член 72

За редовните ученици кои имаат одличен општ успех и се истакнуваат со способности, знаење и работни навики, организацијата за средно образование може да организира посебни наставни консултации и други видови воспитно-образовна дејност за здобивање со определен степен, односно завршување на наставна година или целосно средно образование и за покусо времетраење, според услови и организација пропишани од Републичкиот педагошки совет.

Член 73

Учениците можат паралелно да се здобиваат со средно образование или одделни степени на стручна подготовка за две занимања во една или две организации за средно образование. Наставата по заедничките предмети ја слушаат во организацијата за средно образование каде што се редовни ученици, а во другата можат да посетуваат настава или да полагаат испит. Позитивните оценки по заедничките предмети им се признаваат и за другото занимање.

Член 74

Во организациите на средно образование се полагаат редовни и поправни испити.

Како редовни испити се сметаат: испитите што ги полагаат учениците кои останале неоценети на крајот на годината, односно степенот на стручната подготовка, дополнителните испити што ги полагаат учениците при преминот од еден во друг вид образование, односно степен на стручна подготовка, испитите што ги полагаат учениците кои се оспособуваат во процесот на трудот и учениците кои се оспособуваат за вработување, испитите што ги полагаат учениците кои не ја завршиле годината, односно степенот и лицата кои се образуваат во странство.

Поправни испити полагаат учениците кои на крајот на годината односно степенот добиле негативни оценки по одделни предмети според член 70, став 1 на овој закон и учениците кои останале неоценети на крајот на годината односно степенот, а на редовниот испит добиле најмногу до 3 негативни оценки по одделни предмети.

Член 75

Редовните и поправните испити може да се полагаат и надвор од седиштето на организацијата за средно образование доколку соодветната заедница на насоченото образование утврди дека постои општествена оправданост за организирање на вакви испити.

Согласност за организирање испити од став 1 на овој член дава републичкиот орган на управата надлежен за работите на образованието.

Член 76

Испити по одделни предмети, освен испитите од член 74, став 1 на овој закон, можат да се полагаат неограничено.

Учениците кои го започнале полагањето на редовни испити за една година односно за степен на стручна подготовка во една организација за средно образование полагањето на тие испити не можат да го продолжат во друга организација за средно образование.

Член 77

Лицата постари од 21 година кои се вклучени во средното образование се ослободуваат од предметите уметничко и физичко воспитување.

Учениците кои доаѓаат од процесот на трудот може да бидат ослободени од дел на образовно-работната практика, во зависност од работите што ги вршат, согласно планот и програмата на воспитно-образовната дејност.

Член 78

На учениците кои полагаат испити организацијата за средно образование, преку соодветни образовни форми, им помага во подготвувањето на испитите.

Образовните форми и нивната организација се уредуваат со статутот на организацијата за средно образование, во согласност со соодветната самоуправни интересна заедница на насоченото образование.

Член 79

Поблиски прописи за начинот на оценувањето, напредувањето на учениците и за полагањето испити во средното образование донесува Републичкиот педагошки совет, во согласност со соодветните самоуправни интересни заедници на насоченото образование.

Член 80

Учениците имаат право да се запишуваат во организациите за средно образование. Како редовни ученици во прва година од заедничките воспитно-образовни основи, односно степен на стручна подготовка можат да се запишат лица кои завршиле основно образование и до крајот на календарската година навршиле најмногу 16 години, како и лица постари од 18 години, под услови определени со плановите и програмите за воспитно-образовната дејност.

Конкурсот за запишување во заедничките воспитно-образовни основи и за степен на стручна подготовка, во согласност со соодветната самоуправни интересна заедница на насоченото образование, го распишува организацијата за средно образование. Со конкурсот се определуваат бројот на учениците и условите за упис, а се објавува најдоцна до 30 април.

Член 81

Решение за запишување на учениците донесува наставничкиот колегиум на организацијата за средно образование.

Против решението за одбивање на барањето за запишување, учениците и нивните родители или старатели можат во рок од 5 дена од огласувањето да поднесат приговор до советот на организацијата за средно образование, кој е должен да донесе решение по приговорот во рок од 7 дена од денот на приемот на приговорот.

Решението по приговорот е конечно.

4. Ученици и наставници

Член 82

Учениците имаат право и должност да учествуваат во наставата, во образовно-работната практика и во слободните активности, да ги користат формите и средствата со кои се остварува воспитно-образовна дејност, редовно да ја посетуваат наставата и образовно-работната практика, да придонесуваат за остварување на целите на воспитанието и образованието и за угледот на организацијата за средно образование, да учествуваат во управувањето со организацијата за средно образование во делегациите на собранијата на општествено-политичките заедници и самоуправните интересни заедници, да учествуваат во одлучувањето за распределба на доходот што го остварува организацијата за средно образование преку образовно-работната практика и другите форми за стекнување на доходот во кои учениците непосредно учествуваат.

Учениците се должни совесно да учат и работат, да ги почитуваат правата на воспитно-образовната работа и да ги исполнуваат другите обврски како ученици.

Член 83

Во остварувањето на самоуправувањето во организацијата за средно образование рамноправно учествуваат и учениците.

За што поуспешно учество на учениците во воспитно-образовната работа, за развивање на општествена социјалистичка свест и поведение, иницијативност, самостојност, свесна дисциплина и одговорност за нивното оспособување за успешно вршење на самоуправните функции, за активна соработка со наставниците и вклучување во работата на органите на организацијата за средно образование учениците формираат заедници на учениците.

Органите на организацијата за средно образование се должни да ги разгледуваат предлозите и мислењата на заедниците на учениците.

Правата и должностите на учениците, како и начинот на работата на заедниците на учениците, поблиску се утврдуваат со статутот на организацијата за средно образование.

Член 84

Учениците, според посебни прописи, имаат право на здравствена заштита, како и да ги користат материјалните средства наменети за ученички стандард и да организираат друштва, клубови и други организации и заедници.

Член 85

За изградување подобар однос на учениците кон учењето и поведението се применуваат педагошки мерки.

Учениците кои се истакнуваат со својата работа и поведение можат да бидат пофалувани односно наградувани.

За учениците кои не ги извршуваат одредените должности и ги кршат правилата на воспитно-обра-

зовната работа се применуваат мерките: јавна усна опомена, писмена опомена, укор и отстранување на ученикот до крајот на учебната година со право на премин во друга организација за средно образование.

Постапката за применување на педагошките мерки се утврдува со самоуправен општ акт на организацијата за средно образование според упатството донесено од Републичкиот педагошки совет.

Републичкиот педагошки совет ги уредува видот, постапката и начинот на применувањето на педагошките мерки.

Член 86

Педагошката мерка отстранување од организацијата за средно образование ја изрекува советот на организацијата по предлог на наставничкиот колегиум. За изречената педагошка мерка отстранување, организацијата за средно образование решението им го доставува на учениците, на организацијата, односно на заедницата што го финансира нивното образование и на нивните родители, односно старателите.

Против решението од став 1 на овој член учениците, организацијата, односно заедницата што го финансира нивното образование и нивните родители или старателите како и ученичката заедница, можат да поднесат приговор до советот на организацијата за средно образование во рок од 7 дена од денот на приемот на решението. Решението по приговорот е конечно.

Ученикот спрема кој е изречена воспитната мерка отстранување од организацијата за средно образование до крајот од учебната година со право на премин во друга соодветна организација, организацијата во која ученикот сака да премине е должна да го прими.

Изречените педагошки мерки важат само за учебната година во која се изречени.

За повреда на воспитно-образовните правила за време на летниот распуст педагошките мерки се применуваат во наредната учебна година.

Член 87

Воспитно-образовната дејност во средното образование ја остваруваат наставници и други стручни работници (педагози, психолози, здравствени и социјални работници, лаборанти, библиотекарите и др.).

Наставници можат да бидат лица кои завршиле соодветна група за образование на наставници на: факултет, висока школа или уметничка академија.

Наставници можат да бидат и лица кои имаат соодветно високо образование и се здобиле со педагошко-психолошка и методска подготовка.

Наставници во специјалното средно образование можат да бидат лица кои ги исполнуваат условите од став 2 и 3 на овој член и имаат специјална педагошка подготовка за работа во таа дејност.

Планот и програмата за педагошката, психолошката и методска подготовка и специјалната педагошка подготовка од ставовите 3 и 4 на овој член ги донесува Републичката заедница на насоченото образование на предлог од соодветната високообразовна организација што подготвуваат наставници.

За вршење на воспитно-образовна дејност можат да бидат избрани и високостручни кадри од други организации на здружениот труд кои ги исполнуваат условите од став 1 на овој член, а за вршење на образовно-работната практика и други соодветни профили на стручни кадри.

Начинот на нивното избирање и вклучување се уредува со договор меѓу организацијата за средно образование и организацијата во која соодветните кадри го здружиле трудот.

За наставници и други стручни работници можат да бидат избрани лица кои, покрај исполнувањето на условите од став 1—5 на овој член своето дејствување го засновуваат врз марксистичко-научна основа и поседуваат карактерни и морални особини.

Во организациите за средно образование и паралелките во кои наставата се изведува на јазиците на припадниците на народностите на Социјалистичка Република Македонија и на припадниците на другите народи на Југославија, наставник може да биде лице кое, покрај условите од став 1—6 на овој член, е оспособено за изведување на настава на тие јазици.

Наставниците и стручните работници се избираат по пат на јавен конкурс.

Член 88

Задолжителното работно време на наставниците во организациите на средно образование во рамките на 42-часовна работна недела опфаќа: подготвување и изведување на настава, дополнителна настава, инструктивно-методска работа со групи и талентирани ученици, спроведување испити, раководење со паралелка, прегледување писмени и други задачи на учениците, раководење со образовно-работна практика на учениците, работа со родители и други видови на воспитно-образовна дејност.

Неделниот број на наставните часови и часовите за другите видови на воспитно-образовна дејност се уредува со самоуправен општ акт на организацијата за средно образование.

Член 89

Наставниците имаат право и должност стручно и педагошки да се усовршуваат, да го следат развојот на научните дисциплини, да ги продлабочуваат своите знаења, да владеат со најновите воспитно-образовни методи и да ги применуваат современите наставни средства.

Стручното и педагошкото усовршување на наставниците го организираат организациите на средно образование, научната организација, односно специјализираната стручна организација на здружениот труд за развој на воспитанието и образованието и високообразовните организации.

Поблиски прописи за организацијата и работата на курсевите и семинарите и другите форми за стручно и педагошко усовршување на наставниците и стручните соработници во организациите за средно образование донесува соодветната самоуправни интересна заедница на насоченото образование по предлог на Републичкиот педагошки совет.

Член 90

За извонредни резултати покажани во работата наставниците во средното образование можат да се здобиваат со звање: истакнат педагошки работник и особено истакнат педагошки работник.

Звањата на наставниците од став 1 на овој член ги доделува Републичкиот педагошки совет.

Републичкиот педагошки совет ги утврдува критериумите и начинот за доделување на звањата.

Член 91

Наставниците и другите работници во организациите за средно образование подлежат на систематски лекарски прегледи најмалку еднаш годишно.

5. Основање и престанок

Член 92

Организација за средно образование се основа во согласност со плановите и програмите за работа и развој на средното образование што ги донесуваат соодветните самоуправни интересни заедници на насоченото образование односно организациите на здружениот труд чии потреби непосредно се задоволуваат и општествено-политичките заедници.

Организација за средно образование можат да основаат организациите на здружениот труд и нивните заедници, самоуправните интересни заедници и општествено-политичките заедници.

Согласност за основање и за проширување дејноста на

организација за средно образование дава соодветната самоуправни интересна заедница на насоченото образование.

Член 93

Актот за основање на организација за средно образование, покрај елементите утврдени со општите прописи за организациите на здружениот труд, треба да содржи податоци за образовните профили и динамиката на реализација.

Подготовките за почеток со работа на организацијата ги врши матична комисија што ја именува основачот. Матичната комисија престанува со работа откако ќе избере 5 наставници на неопределено време.

Член 94

За основање организација за средно образование основачот поднесува до републичкиот орган на управата надлежен за работите на образованието програма со која е утврдена општествено-економската оправданост за дејноста и дека се исполнети потребните услови за нормална и успешна работа, и тоа: доволен прилив на ученици, соодветна зграда и други придружни објекти, потребен број квалификувани наставници и кадри за изведување на воспитно-образовна работа, наставни планови и програми, потребна опрема, наставни средства, ученичка и наставничка библиотека, кабинети, работилници и други објекти, потребни средства за остварување на воспитно-образовна дејност и обезбедена хигиено-техничка заштита на учениците.

Условите од став 1 на овој член поблиску се определуваат со нормативи за организациите за средно образование што ги донесува соодветната самоуправни интересна заедница на насоченото образование по предлог на научната организација, односно специјализираната стручна организација на здружениот труд за развој на воспитанието и образованието.

Член 95

Во организациите за средно образование може да се врши експериментирање со нови методи на работа и користење на современи средства во изведувањето на наставата, проверувањето успехот на учениците и по другите прашања од областа на воспитанието и образованието.

За експериментирањето од став 1 на овој член одлучува советот на организацијата за средно образование по претходно добиено мислење од основачот и од научната организација односно специјализираната стручна организација на здружениот труд за развој на воспитанието и образованието.

Ако експериментирањето е условено со отстапување од плановите и програмите на воспитно-образовната дејност и прописите за организација и работа на организацијата за средно образование, одобрение за експериментирање дава соодветната самоуправни интересна заедница на насоченото образование односно основачот.

Член 96

Организациите за средно образование од другите републики и од автономните покраини можат да организираат воспитно-образовна дејност на територијата на Социјалистичка Република Македонија, доколку имаат согласност од републичкиот орган на управата надлежен за работите на образованието.

За лицата вработени во странство организациите за средно образование можат да организираат целосна воспитно-образовна дејност и да вршат подготовки и полагање испити и надвор од земјата, доколку ги исполнуваат условите од овој закон и имаат потребно одобрение од републичкиот орган на управата надлежен за работите на образованието.

Член 97

Организациите за средно образование можат да организираат една или повеќе паралелки надвор од седиштето на организацијата за средно образование доколку се исполнети условите од член 92 и 94 од овој закон.

Член 98

Републичкиот орган на управата надлежен за работите на образованието донесува решение за верификација на организацијата за средно образование односно паралелките формирани надвор од седиштето на организацијата за средно образование откако ќе оцени дека се исполнети условите од член 92 и 94 на овој закон.

Верифицираните организации за средно образование односно паралелките се запишуваат и во посебен регистар, што го води републичкиот орган на управата надлежен за работите на образованието. Изводот од регистарот се објавува во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“ во месец мај секоја година.

Организација за средно образование запишана во посебен регистар може да издава јавни исправи за општопризнато средно образование односно за одделна година или степени на образование.

Органот од став 1 на овој член може да донесе решение за бришење на организацијата за средно образование од регистарот ако утврди дека организацијата за средно образование не ги исполнува, односно дека во определен рок не ги исполнила условите определени со овој закон.

По правосилноста на решението за бришење од регистарот, организацијата за средно образование не може да издава јавни исправи за општопризнато средно образование, односно за одделни години или степени на образование.

Против решението со кое се одбива верификацијата како и против решението за бришење од регистарот организацијата за средно образование и основачот имаат право на жалба до Извршниот совет на Собранието на Социјалистичка Република Македонија во рок од 15 дена од приемот на решението.

Функционерот што раководи со републичкиот орган на управата надлежен за работите на образованието донесува прописи со кои поблиску го уредува начинот на верификацијата на организацијата за средно образование.

Член 99

Организација за средно образование се укинува со одлука на основачот или ако престанале да постојат некои од условите предвидени со член 92 и 94 на овој закон.

Кога организацијата за средно образование ќе престане со работа основачот е должен на учениците да им обезбеди запишување и продолжување на образованието во соодветна верифицирана организација за средно образование.

6. Педагошка евиденција и документација

Член 100

Во организациите за средно образование се води единствена педагошка евиденција и документација.

Педагошката евиденција и документација се води за:

- воспитно образовната работа по паралелки,
- запишаните ученици, нивниот психофизички развој и способностите, посетување на наставата, односно полагањето на испити, успехот и напредувањето.

Евиденцијата се води во: главна книга за учениците, одделенски дневник, досие на учениците и записници на одржаните испити.

Главната книга за учениците е документ со трајна вредност.

Поблиски прописи за педагошката евиденција и документација, како и за начинот на нивното водење и издавање донесува функционерот што раководи со републичкиот орган на управата надлежен за работите на образованието.

Член 101

За постигнатиот успех во учењето и поведението во одделни години односно степени на стручна подготовка на учениците им се издава свидетел-

ство за општо признато образование кое има карактер на јавна исправа.

На учениците кои согласно член 39 на овој закон се оспособиле за вршење на определени работи им се издава уверение за соодветна оспособеност.

Свидетелството и другите јавни исправи се издаваат во еден примерок. Во случај издадениот документ да се загуби или уништи организацијата за средно образование издава друг примерок.

Функционерот што раководи со републичкиот орган на управата надлежен за работите на образованието ја пропишува содржината и формата на документите што имаат карактер на јавна исправа за успехот и поведението на учениците односно за испишување од организацијата за средно образование.

Член 102

Педагошката евиденција во организацијата за средно образование и паралелките во кои воспитно-образовната работа се изведува на јазиците на припадниците на другите народи на Југославија односно на народностите во Социјалистичка Република Македонија се води на соодветниот јазик.

Матичната книга на учениците, документацијата и јавните исправи во организациите и паралелките од став 1 на овој член се водат, односно се издаваат на македонски јазик и на јазикот на кој се изведува воспитно-образовната дејност.

7. Ученички домови

Член 103

За сместување, исхрана и задоволување на другите воспитно-образовни и културни потреби на учениците се основаат ученички домови како самостојни организации на здружениот труд или како делови на организациите за средно образование кои можат да склучуваат договор за сместување на своите ученици со приватни лица.

Дејноста на ученичките домови е од посебен општествен интерес.

Член 104

Ученичките домови за средното специјално образование, покрај целите и задачите од член 103 на овој закон се грижат и за ублажување на пречките и недостатоците во психофизичкиот развој на учениците и на инвалидизираниите лица.

Член 105

Воспитно-образовната дејност на ученичките домови се остварува според програмата на ученичкиот дом.

Основите на програмата и на организацијата на ученичките домови, по предлог на научната организација односно специјализираната стручна организација на здружениот труд за развој на воспитанието и образованието врз основа на мислење на Републичкиот педагошки совет ги донесува соодветната самоуправни интересна заедница на насоченото образование. Во изготвувањето на предлогот на основите на програмата и на организацијата на ученичките домови учествуваат и ученичките домови.

Член 106

Воспитно-образовната дејност на ученичките домови ја вршат воспитувачи и други стручни работници (педагози, психолози, лекари и сл.).

Воспитувачи во ученичките домови можат да бидат лица кои ги исполнуваат условите за наставник од член 87 на овој закон.

Член 107

Одредбите на овој закон што се однесуваат на основањето на организацијата за средно образование, остварувањето на посебниот општествен интерес и самоуправувањето во организациите за средно образование, именувањето и разрешувањето на индивидуалниот односно претседателот на колегијалниот работоводен орган, систематските лекарски прегледи, стручното и педагошкото усовршување на наставниците, педагошките мерки и педагошката

евиденција и документација, надзорот на законитоста, стручниот надзор и надзорот на условите за работа, соодветно се применуваат и на ученичките домови.

III. САМОУПРАВНИ ОПШТЕСТВЕНО-ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ ВО СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Самоуправно планирање во средното образование

Член 108

Работниците, другите работни луѓе и граѓаните во своите самоуправни организации и заедници и преку делегации и делегатите во самоуправните интересни заедници на образованието и нивните основни заедници и единици самостојно донесуваат меѓусебно усогласени долгорочни, среднорочни и годишни планови за кадри и образование на начин и по постапка определена со членовите 4, 5 и 6 на овој закон и со законските прописи за самоуправно планирање и други закони и учествуваат во донесувањето на општествените планови на општествено-политичките заедници, со кои ги усогласуваат своите планови и донесуваат програми за извршувањето на своите планови.

Самоуправните интересни заедници на образованието и нивните основни заедници и единици своите планови ги усогласуваат со плановите на организациите на здружениот труд и заедниците што го здружуваат трудот и средствата заради задоволување на заедничките образовни потреби и интереси, со плановите на организациите на здружениот труд во средното и другите степени на насоченото образование, со научно-истражувачки и специјализирани стручни организации и заедници и со нив стапуваат во соодветни односи на поврзаност и соработка од заедничка и усогласена активност во остварувањето на задачите од плановите и програмите.

Член 109

Носителите на планирањето и програмирањето на средното образование се должни да се потпираат врз научните сознанија и врз нив заснованата оценка за развојните можности.

Член 110

Плановите за работа и развој на средното образование и програмите за нивно остварување се засновуваат особено врз начелата за:

1. рамномерно, континуирано и целосно развивање на средното образование според постојните и развојните потреби и можности на организациите и заедниците;
2. стекнување на доход врз начелата на слободната размена на трудот;
3. здружување на средствата на заинтересираните организации и заедници;
4. наменско насочување средства на општествено-политичките заедници и други извори;
5. заемност и солидарност во остварувањето на договорената динамика во развојот на средното образование воопшто, а посебно во понеразвиените општини и во ридско-планинските и пограничните подрачја чии издвојувања не се доволни за развој и остварување на образованието, како и во однос на создавање, во основа, изедначени услови за средно образование во Републиката и во општината.

Член 111

Работниците и другите работни луѓе и граѓаните во организациите и заедниците преку своите делегации и делегати во републичката, репродукционите и другите самоуправни интересни заедници на образованието и нивните основни заедници и единици, врз научните сознанија и врз нив заснованите оценки за развојните можности, односно по предлог на соодветниот облик на здружување на трудот и средствата на организациите за средно образование, донесуваат општи акти со кои:

— подетално се уредуваат основите и постапката за донесување на плановите и програмите;

— се донесуваат технички и други стандарди, основи, мерила и други услови како рамковни елементи за планирањето и остварувањето на плановите и програмите;

— се донесуваат основи и мерила за формирање и распределба на доходот и уредување на самоуправните доходовни односи меѓу учесниците во средното образование, како и за други услови од значење за современо, економично и ефикасно работење и развој на средното образование.

2. Самоуправни доходовни односи во средното образование

Член 112

Работниците во организациите за средно образование стекнуваат доход во односи на непосредна размена на трудот со работниците и другите работни луѓе и граѓани во организациите и заедниците од став 2 на член 1 на овој закон според придонесот што со својот труд и резултатите од трудот го даваат во создавањето на доходот.

Работниците во организациите за средно образование стекнуваат доход со слободна размена на трудот и преку односно во рамките на самоуправните интересни заедници на образованието и нивните основни заедници и единици.

Организациите за средно образование стекнуваат доход и од вкупниот приход што го остваруваат со вршење на услуги и продажба на стоки во рамките на воспитно-образовната дејност.

Член 113

За проширување на материјалната основа на трудот, одржување и користење соодветно опремени објекти за образование и образование-работна практика, односно за рамномерно развивање на средното образование според долгорочните, среднорочните и годишните планови и програми за сè целосно задоволување на интересите и потребите на работниците и другите работни луѓе и граѓаните, трајно и наменски се обезбедуваат средства:

— со наменско здружување на средства во самоуправните интересни заедници на образованието и нивните основни заедници и единици;

— со насочување на средства од општествено-политички заедници;

— преку самоуправно договорениот надомест за вршење на образовна дејност, односно за извршена воспитно-образовна услуга (самоуправно договорена цена на образованието);

— од самопридонеси, преку доброволна работа, со здружување средства и други видови на ангажирања на заинтересираните работници и други работни луѓе и граѓаните, односно нивните организации и заедници;

— од кредити и од други извори.

Член 114

Со непосредна размена на трудот, по пат на самоуправно спогодување, се уредуваат односите за задоволување на потребите и интересите од средното образование, а особено образованието од работа и низ работа, стручното усовршување, специјализацијата, доквалификацијата и преквалификацијата на работниците.

Потребите и интересите од средното образование кои не се задоволуваат на начин определен со став 1 на овој член се задоволуваат преку слободна размена на трудот во рамките односно преку самоуправните интересни заедници на образованието и нивните основни заедници и единици.

Член 115

Доходот на организациите за средно образование се остварува преку самоуправно договорена цена на образованието, или по други основи утврдени со самоуправни спогодби и договори.

Со самоуправно договорената цена на образованието, по правило, се обезбедуваат средства:

— за тековно работење на организациите за средно образование, според утврдените стандарди и услови за задоволување на договорените интереси и потреби на корисниците на образовната дејност;

— за осовременување на опремата и помагалата и други услови како и за остварување на современа и ефикасна воспитно-образовна дејност, според планираните стандарди и утврдената динамика и

— за дел на проширената репродукција и за формирање на нови, односно за проширување на постојните организации за средно образование. Средствата од став 2, алинеја 1 на овој член се обезбедуваат согласно со определбите на самоуправната спогодба со која се утврдуваат основи и мерила за издначување на условите за остварување на основните права на работниците во организациите за средно образование и на работниците во организациите на здружениот труд од материјалното производство и другите организации и заедници, чии интереси и потреби ги задоволуваат сразмерно на постигнатите резултати на трудот.

Средствата од став 2 алинеја 2 на овој член претставуваат наменски дел на организациите за средно образование, а може да се обезбедуваат и по пат на здружување на средства на заинтересираните самоуправни организации и заедници во обем и динамика што обезбедува остварување на утврдените норми и стандарди во плановите и програмите за одржување и осовременување на основните средства, опрема, помагала и други услови за современа и ефикасна образовна дејност.

Средствата од алинеја 3, став 2 на овој член се обезбедуваат согласно со потребите утврдени во плановите за развој на средното образование.

Член 116

Средства за работа и развој на средното образование обезбедуваат:

— работниците во основните организации на здружениот труд и во работните заедници во тие организации, во другите организации и во работните заедници кои вршат работи од заеднички интерес за повеќе основни организации на здружен труд (од областа на дејностите од 01 до 11 од Одлуката за утврдување на стопанските и нестопанските дејности) — од остварениот доход;

— работниците вработени во органите и другите организации на здружен труд и работните заедници, освен работниците во организациите од алинеја 1 на овој став — од личниот доход;

— работните луѓе кои вршат земјоделска дејност — од катастарскиот приход;

— работните луѓе кои самостојно вршат стопанска и професионална дејност — од личниот доход;

— работниците на работа кај граѓанските правни и физичките лица — од личниот доход.

За пресметувањето, уплатувањето, застареноста и наплатата на надоместоците од алинеја 1 на став 1 од овој член се применуваат соодветните одредби од Законот за данокот на доход на организациите на здружениот труд.

За пресметувањето, наплатувањето, олеснувањата и ослободувањата, застареноста на наплатата и казните во врска со надоместокот од алинеја 2, 3, 4 и 5 на став 1 од овој член се применуваат соодветните одредби од Законот за данокот на граѓаните.

Член 117

Формирањето и користењето на средствата во средното образование, согласно со овој закон, други закони и акти на општествено-политичките заедници, како и со општествени договори, самоуправните спогодби и меѓународни договори го уредуваат со општи акти работниците, работните луѓе и граѓаните во своите организации и заедници и преку своите делегати во самоуправните интересни заедници на образованието и нивните основни заедници и единици.

Член 118

Наменски издвоените средства за средното образование се евидентираат по организации и заед-

ници од став 2 на член 1 на овој закон и по самоуправни интересни заедници на образованието и нивните основни заедници и единици.

До наменското трошење на средствата од став 1 на овој член организациите и заедниците истите ги користат за тековно работење, по правило, преку банкарско-финансиските организации, во соодветни групации, односно репродукциони целини во кои припаѓаат корисниците на образовни услуги.

Член 119

Средства за образование обезбедуваат и учениците:

— од доходот што го остваруваат со образовно работна практика;

— од средствата за заедничка потрошувачка наменети за образование што ги остварува ученикот кој е во работен однос, и

— од средствата за образование што ги обезбедува друга заинтересирана самоуправни организација или заедница, односно самоуправни интересна заедница за вработување.

Член 120

Меѓусебните права и обврски помеѓу учениците од став 1, алинеја 2 и 3 од член 119 на овој закон самоуправни организација или заедница која обезбедува средства за негово образование се уредуваат со договор.

Член 121

Организацијата на здружениот труд, односно друга самоуправни организација и заедница што воспоставила соодветен договорен однос со ученикот во врска со неговото образование, по завршувањето на утврдената програма за определено занимање односно степен на средното образование, е должна со него да заснова работен однос без јавно објавување на оглас односно конкурс.

Член 122

Ако во самоуправни интересна заедница на образованието односно во нејзина основна заедница или единица не се постигне согласност за обезбедување средства за тековно работење според утврдените стандарди и услови за задоволување на договорените интереси и потреби на корисниците на образовната дејност, собранието на општината, односно на Републиката донесува привремена одлука со која го решава ова прашање.

Одлуката од став 1 на овој член се применува до донесување на усогласена одлука за обезбедување на средства од страна на собранието на самоуправни интересна заедница на образованието односно на нејзина основна заедница или единица.

3. Организации за средно образование

Член 123

Дејноста средно образование се врши во организација на здружениот труд за насочено образование за едно или повеќе занимања и за повеќе степени на стручна подготовка.

Организацијата за средно образование во смисла на став 1 на овој член, претставува работна, воспитно-образовна, програмски поврзана целина во која се подготвуваат кадри за повеќе профили или степени на стручна подготовка односно се врши усовршување и специјализација и други облици на перманентно образование.

Организацијата за средно образование ги врши особено следните задачи:

— организира и реализира перманентен и редовен воспитно-образовен процес за едно или повеќе занимања и повеќе степени на стручна подготовка;

— учествува во проучувањето на образовните и кадровските потреби и во профилирањето на стручните кадри што ги подготвува;

— учествува во изработувањето на предлогот на плановите и програмите за заедничките и посебните воспитно-образовни содржини за занимањата од дејностите за кои подготвува кадри, како и програмите за изборните содржини;

— изготвува и донесува програми за факултативните содржини;

— организира стручно-развојна дејност за следење и унапредување на воспитно-образовната работа и за професионалното информирање и ориентирање на учениците;

— учествува во стручното усовршување на кадрите што го организираат организациите на здружениот труд од дејностите за кои подготвува кадри.

Член 124

Средното образование се организира во основни, работни и сложени организации на здружениот труд и други облици на здружување.

Организација на средно образование во одделна дејност се организира, по правило, во состав на производствена или друга организација на здружениот труд во соодветна дејност.

Организацијата за средно образование користи свои или други производствени, односно услужни и други капацитети за образовно-работна практика.

Организациите за средно образование од иста дејност во Републиката како и на ниво на цела земја се здружуваат во заедница или друг повисок облик на самоуправни здружување.

Организациите за средно образование се здружуваат и со организациите на здружениот труд од повисоките степени на образование од истата дејност во Републиката, како и со организациите за средно образование од разни струки во општината или во поширок економско-производствен басен.

Високообразовните организации можат да организираат воспитно-образовна дејност при организациите за средно образование, доколку се исполнети условите предвидени со овој закон и со Законот за високото образование.

Член 125

Организациите за средно образование кои имаат развиена производствена, услужна односно друга дејност имаат определени олеснувања во однос на општествените обврски, што се уредува со закон и со општи акти засновани на закон.

4. Самоуправни интересни заедници на образованието

Член 126

Работниците и другите работни луѓе и граѓаните во организациите и заедниците од член 1, став 2 на овој закон можат да основаат односно да се здружуваат во самоуправни интересни заедници на образованието за: одделна образовна организација, репродукциони целини, дејности, општини, сојузи на заедниците од иста стопанска или вонстопанска дејност, во републичка интересна заедница на образованието и други облици на интересно организирање.

Секој облик на самоуправниот интересно здружување од став 1 на овој член претставува самостоен општествен субјект и делува самостојно. Тие меѓусебно се усогласуваат и делуваат како единствен систем на самоуправни интересна организираност во Социјалистичка Република Македонија и Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Соработката на ниво на Социјалистичка Федеративна Република Југославија се остварува помеѓу републичките и покраинските самоуправни интересни заедници и преку соодветен облик на интересно здружување на ниво на Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Член 127

Собранието на општинската односно на републичката самоуправни интересна заедница на образованието со надлежните собори на собранијата на општините односно на Собранието на Социјалистичка Република Македонија одлучуваат рамноправно за прашањата од областа на средното образование што се во надлежност на односното собрание.

Член 128

Работниците и другите работни луѓе и граѓаните во своите организации и заедници (член 1, став 2 на овој закон) и преку своите делегации и делегати од облиците на самоуправното интересно здружување (член 108, став 2 на овој закон), во согласност со политиката што ја утврдило собранието на општината односно на Републиката:

— ги утврдуваат и остваруваат политиката и мерките за работење и развој на средното образование;

— донесуваат долгорочни, среднорочни и годишни планови и програми за развој на средното образование;

— утврдуваат основи за изворите на потребните средства и мерки за нивно остварување;

— донесуваат самоуправни спогодби за основање и здружување, самоуправни спогодби за основите на плановите и програмите за работа и развој на средното образование и статутите.

Член 129

Работниците и другите работни луѓе и граѓаните во своите организации и заедници и преку своите делегации и делегати во облиците на интересното здружување самостојно односно со организациите за средно образование:

— организираат и поттикнуваат постојана научно-истражувачка дејност за следење и унапредување на средното образование како и за утврдување и примена на рационална и оптимална развиеност и оспособеност на средното образование во единствениот систем на образованието, според тековните и развојните потреби на производствениот и друг здружен труд, и на вкупниот општествено-економски и културен развој утврден со општествените планови на општините, на Социјалистичка Република Македонија и Социјалистичка Федеративна Република Југославија;

— ја следат, поттикнуваат и ја унапредуваат соработката со другите републики и автономни покраини и на ниво на федерацијата по прашањата, условите и мерките за современо и ефикасно работење и развој на средното образование, како и меѓународната соработка во оваа област;

— остваруваат и други функции врз основа на овластувањата на овој закон, други прописи, општествени договори, самоуправни спогодби, како и други заеднички интереси и потреби утврдени во самоуправните спогодби за основање на облиците на интересното здружување и нивните статuti и други општи акти.

Член 130

Самоуправни интересни заедници на образованието и нивните основни заедници и единици можат да се основаат за сите степени на образование, како и за повеќе сродни дејности (образование, наука, култура, вработување и друго), со исклучок на самоуправните интересни заедници по репродукционни целини односно сојузот на репродукционите заедници од иста стопанска или вонстопанска дејност во кои, по правило, не се опфаќа дејноста на предучилишното и основното воспитание и образование, како и за вработувањето и културата.

Член 131

Во собранијата на самоуправните интересни заедници на образованието свои делегати делегираат, по правило, основните организации и заедници (член 1, став 2 на овој закон), од редот на своите делегации, со исклучок на сојузот на репродукционите заедници од иста стопанска или вонстопанска дејност, Републиката самоуправна интересна заедница и соодветниот облик на интересно здружување на ниво на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, кои се изведени и составени од делегати на репродукционите, општинските односно Републиката самоуправна интересна заедница на образованието.

Самоуправните органи на организациите и заедниците од став 2 од член 1 на овој закон, ако

во својот состав имаат членови од сите нивни делови и социјални и други структури и ако се бирани од работниците односно другите работни луѓе и граѓаните во тие организации и заедници, можат да ја вршат функцијата на делегација ако е така уредено во нивните општи акти.

Член 132

Единици на самоуправните интересни заедници на образованието основаат работниците односно другите работни луѓе и граѓаните, по правило:

— во работна организација со повеќе основни организации на здружен труд, репродукционо и доходовно поврзани и меѓусебно зависни;

— во населба со повеќе организации и заедници;

— во група помали населби кои се упатени на заедничко решавање на проблеми од средното образование.

Член 133

Основни заедници на самоуправните интересни заедници на образованието основаат работниците односно другите работни луѓе и граѓаните, по правило:

— во самоуправните организации на здружениот труд од разни репродукциони целини, во повеќе работни организации од иста гранка односно дејност во општината или поширок производно-економски басен и

— во поголема градска населба со поголем број организации и заедници.

Член 134

Самоуправна интересна заедница на образованието за одделна организација на здружениот труд основаат работниците и другите работни луѓе и граѓаните, по правило, од заинтересираните организации и заедници со седиште во една или повеќе општини, социјалистички републики односно социјалистички автономни покраини.

Доколку образовната организација на здружениот труд од став 1 на овој член ги задоволува образовните потреби само на организации и заедници организирани во една самоуправна интересна единица, основна односно репродукциона интересна заедница, тие облици на интересно здружување едновремено ја остваруваат и функцијата на интересна заедница за одделна образовна организација на здружениот труд.

Член 135

Општинска самоуправна интересна заедница на образованието основаат работниците и другите работни луѓе и граѓаните, по правило, од заинтересираните организации и заедници од став 2 од член 1 на овој закон.

Член 136

Самоуправна репродукциона интересна заедница, по правило, основаат работниците и другите работни луѓе и граѓаните во организациите и заедниците од став 2 на член 1 од овој закон кои се репродукционо и доходовно зависни и организирани во соодветен повисок облик на здружување на трудот и средствата, односно во други видови на трајна поврзаност и соработка.

Собранието на самоуправната репродукциона интересна заедница на образованието, по правило, го сочинуваат делегати од редот на делегациите на основните организации на здружениот труд вклучувајќи го и соодветниот облик на здружување на кооперантите со личен труд и средства во сопственост на граѓаните односно другите облици на непосредна организираност на учесниците во соодветната дејност.

Член 137

Репродукционите самоуправни интересни заедници на образованието од иста гранка или дејност можат да основаат сојуз во чие собрание делегираат делегати од својот состав.

Член 138

Републичка самоуправна интересна заедница на образованието основаат репродукционите и општин-

ските самоуправни интересни заедници на образованието.

Собранието на републичката самоуправни интересна заедница на образованието го сочинуваат делегати од репродукционите и општинските самоуправни интересни заедници на образованието.

Во републичката самоуправни интересна заедница на образованието свои делегати можат да делегираат и соодветни повисоки облици на самоуправни организираниост односно здружување на организациите и заедниците од член 1, став 2 на овој закон, како и други заинтересирани организации и заедници определени во самоуправната спогодба за здружување, односно статутот на републичката самоуправни интересна заедница на образованието.

IV. ОСТВАРУВАЊЕ НА ПОСЕБНИОТ ОПШТЕСТВЕН ИНТЕРЕС ВО СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Член 139

Дејноста на организациите за средно образование и на самоуправните интересни заедници во оваа област е од посебен општествен интерес.

Член 140

Самоуправната спогодба за здружување и статутот на Републичката заедница на насоченото образование и на заедниците на насоченото образование ги потврдува Собранието на Социјалистичка Република Македонија, а самоуправната спогодба за основање и статутите на општинската заедница односно на основните заедници и единици на општинската заедница ги потврдува Собранието на општината.

Член 141

Ако самоуправните интересни заедници на образованието и нивните основни заедници и единици не донесат самоуправни акти со кои се уредуваат прашања и односи од општ интерес за работните луѓе, организациите на здружениот труд и другите организации и заедници, Собранието на Социјалистичка Република Македонија односно Собранијата на општините донесуваат одлуки со кои привремено се уредуваат тие прашања.

Член 142

Во одлучувањето по прашања од посебен општествен интерес на организацијата за средно образование учествуваат и претставници на основачот, општествено-политичката заедница, месната заедница, заинтересираните организации на здружениот труд, на другите организации и заедници (претставници на општествената заедница), родителите и учениците.

Начинот на учество, составот, бројот и времето на кое се избираат овие претставници, како и органите и организациите кои ги именуваат односно делегираат, се утврдува со статутот на организацијата за средно образование.

Член 143

Како работи од посебен општествен интерес во организацијата за средно образование во чие одлучување учествуваат претставници на општествената заедница, родителите и делегатите на учениците се сметаат, особено:

- донесувањето на статутот;
- донесувањето на планови и програми за развој на воспитно-образовната работа;
- донесувањето на годишна програма за работа;
- донесувањето на самоуправен акт за користење на средства што се стекнуваат со работа на учениците;
- одлучувањето за основните намени за користење на средствата и за основните услови за работење и стекнување на доход;
- претресувањето на општите прашања од животот и работата на учениците, како и работата и резултатите од воспитно-образовната дејност;

— изборот на наставници и стручни работници;

— именувањето и разрешувањето на индивидуалниот односно на претседателот на колегијалниот работоводен орган;

— соработката со основачот, општествено-политичката заедница, месната заедница, соодветната самоуправни интересна заедница, заинтересираните основни организации на здружениот труд, со другите организации и заедници и со родителите;

— разгледувањето на предлози и претставки на граѓаните по прашања од општ интерес за воспитно-образовната работа;

— одлучувањето по приговорите на учениците за одбиено барање за запишување;

— одлучувањето по приговор за изречената педагошка мерка за отстранување од организацијата за средно образование;

— грижата за здравствената и социјалната заштита на учениците;

— давањето мислење за оправданоста за престанок на организацијата за средно образование.

Одлуката се смета за донесена ако за неа гласале мнозинство од вкупниот број на претставниците на општествената заедница на родителите и на делегатите на учениците.

Член 144

На одредбите на самоуправната спогодба за здружување и на статутот на организацијата за средно образование со кои се уредуваат: правата и обврските на учениците, учеството на претставниците на општествената заедница во самоуправувањето и условите за запишување на учениците, согласност дава Собранието на општината на чие подрачје е седиштето на организацијата, а на соодветните одредби на самоуправната спогодба за здружување и на статутот на организацијата за средно образование, основана од Републиката, согласност дава Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

Член 145

За успешно остварување на целите и задачите на организацијата за средно образование е должна на основачот, општествено-политичката заедница, месната заедница, соодветната самоуправни интересна заедница на образованието, заинтересираните основни организации на здружениот труд и другите организации и заедници да им овозможи да се изјаснат за нејзината годишна програма за работа и за извештајот за резултатите од работата.

Член 146

Организацијата за средно образование соработува со родителите на учениците по прашања од заеднички интерес за воспитанието и образованието.

Со статутот на организацијата за средно образование се одредуваат формите и начинот на соработка за остварување на воспитно-образовните задачи.

Член 147

Во организацијата за средно образование се формираат стручни органи и тела.

Стручни органи во организациите за средно образование се: наставнички колегиум, наставнички колегиум на годишната односно степенот и наставнички колегиум на паралелката.

Стручни тела во организацијата за средно образование се активите по одделни предмети или група предмети.

Наставничкиот колегиум на организацијата за средно образование го сочинуваат: наставници, стручни работници и делегати на учениците.

Со наставничкиот колегиум раководи индивидуалниот односно претседателот на колегијалниот работоводен орган.

Наставничкиот колегиум на годината односно степенот го сочинуваат наставници и стручни работници кои изведуваат настава на годината односно степенот и делегати на учениците.

Наставничкиот колегиум на паралелката го сочинуваат наставници и стручни работници кои изведуваат настава во паралелката и делегати на учениците.

Организацијата, надлежноста и начинот на работата на стручните органи и тела се утврдува со самоуправен општ акт на организацијата за средно образование.

Член 148

Индивидуален односно претседател на колегијалниот работоводен орган на организацијата за средно образование може да биде лице кое завршило соодветна група за образование на наставници на: факултет, висока школа, уметничка академија, ги исполнува условите за наставник во соодветна организација за средно образование од член 87 став 3 и 4 на овој закон и се истакнува со својата педагошка работа и организациони способности.

Индивидуалниот односно претседателот на колегијалниот работоводен орган на организацијата за средно образование го именува советот на организацијата за средно образование врз основа на јавен конкурс и претходно мислење на основачот.

Согласност на одлуката за именување на индивидуалниот односно претседателот на колегијалниот работоводен орган на организацијата за средно образование дава Собранието на општината на чие подрачје се наоѓа седиштето на организацијата, а за организација за средно образование основана од Републиката — Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

Индивидуалниот односно претседателот на колегијалниот работоводен орган на организацијата за средно образование се именува по предлог на конкурсна комисија, образувана според општите прописи кои важат за составот на конкурсната комисија во работните организации.

Конкурсната комисија за именување индивидуален односно претседател на колегијален работоводен орган во организациите за средно образование основани од Републиката се состои од 8 членови од кои по два члена именуваат Советот на организацијата за средно образование, основната организација на синдикатот, Синдикатот на општествените дејности на Македонија и Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

V. НАДЗОР НА РАБОТАТА НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ ЗА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ

Член 149

Општествен надзор во средното образование врши Собранието на општината на чие подрачје е седиштето на организацијата за средно образование.

Член 150

Надзор на законитоста на работата на организацијата за средно образование врши општинскиот орган на управата надлежен за работите на образованието, а за организациите за средно образование основани од Републиката — републичкиот орган на управата надлежен за работите на образованието.

Член 151

Ако самоуправната спогодба за здружување, статутот или друг самоуправен општ акт на организацијата за средно образование е во спротивност со Уставот или со закон, општинскиот орган на управата надлежен за работите на образованието има право да го запре извршувањето на таквиот акт до одлуката на Уставниот суд, а на организацијата за средно образование основана од Републиката извршувањето го запира републичкиот орган на управата надлежен за работите на образованието.

Ако општинскиот односно републичкиот орган на управата надлежен за работите на образованието во вршењето правото на надзор на законитоста на работата утврди дека организацијата за средно образование издала свидетелство спротивно на од-

редбите на овој закон, ќе донесе решение за поништување на свидетелството кое ќе го објави во средствата за јавно информирање и ќе поднесе пријава за кривично гонење.

Член 152

Стручен надзор на работата на организациите за средно образование, според посебни прописи, врши научна организација односно специјализирана стручна организација на здружениот труд за развој на воспитанието и образованието.

Член 153

Во постапката за остварување на правата и обврските во организациите за средно образование, доколку со овој закон не е поинаку определено, се применуваат одредбите на Законот за општа управна постапка.

VI. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 154

Со парична казна од 10.000—20.000 динари за прекршок ќе се казни организација за средно образование:

1. ако средното образование не се остварува според донесените планови и програми за воспитно-образовна дејност (член 21),

2. ако организира воспитно-образовна дејност и врши подготовки и полагање испити надвор од земјата без потребно одобрение од републичкиот орган на управата надлежен за работите на образованието (член 97 став 2),

3. ако почне со работа пред донесување на решение за верификација на организацијата за средно образование од републичкиот орган на управата надлежен за работите на образованието (член 98 став 1),

4. ако организира паралелки надвор од седиштето на организацијата за средно образование, а републичкиот орган на управата надлежен за работите на образованието не донел решение за верификација (член 98 став 1),

5. ако издаде јавна исправа за општопризнато средно образование односно за завршена година или степен пред да биде запишана во посебниот регистар што го води републичкиот орган на управата надлежен за работите на образованието (член 98 став 3),

6. ако издаде јавна исправа за општопризнато средно образование односно за завршена година или степен по правосилноста на решението за бришење од регистарот (член 98 став 5).

За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице на организацијата за средно образование со парична казна до 5.000 динари.

Член 155

Со парична казна од 2.000—10.000 динари за прекршок ќе се казни организација за средно образование:

1. ако не го оствари вкупниот број годишни часови односно бројот на часовите по програмски целини (член 28),

2. ако не ги организира формите за воспитно-образовната дејност пропишани со овој закон (член 29),

3. ако не организира дополнителна воспитно-образовна работа за учениците чија организација и форми се утврдуваат со самоуправен општ акт на организацијата за средно образование (член 30),

4. ако вкупниот број часови на наставата од задолжителните воспитно-образовни програми и образовно-работната практика изнесува повеќе од 28 часа неделно (член 31),

5. ако со самоуправен општ акт не го утврди користењето на средствата што учениците ги остваруваат со производствената практика (член 34),

6. ако не донесе програма за работа за учебната година за предвидениот рок или ако истата не ја применува (член 36),

7. ако не распише конкурс за наставници и стручни работници или индивидуален работоводен орган на начин и во рок утврден со самоуправен општ акт односно со одредбите на овој закон (член 87 и 148),

8. ако организира експериментирање со нови методи на работа без претходно добиено мислење односно одобрение (член 95),

9. ако не ја води или неуредно ја води педагошката евиденција и документација (член 100 и 102).

За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни и одговорното лице на организацијата за средно образование со парична казна до 2.000 динари.

Член 156

Издавачката организација која ќе издаде учебник спротивно на одредбите на овој закон ќе се казни за прекршок со парична казна од 10.000—100.000 динари.

Член 157

Работникот во организацијата за средно образование кој дозволил да се употреби или употребил учебник што не е одобрен според одредбите на овој закон, ќе се казни за прекршок со парична казна од 500—3.000 динари.

VII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 158

Постојните училишта за средно образование ќе ја усогласат својата организација и работа со одредбите на овој закон во рок од 1 година од денот на неговото влегување во сила, а одредбите од членовите 70 и 71 ќе се применуваат за учениците од сите години од учебната 1979/80 година.

Член 159

Плановите и програмите од член 21, 22 и 23 на овој закон ќе се донесат во рок од 2 години од денот на влегувањето во сила на овој закон, а ќе почнат да се применуваат најдоцна од учебната 1982/83 година.

Член 160

Наставниците на постојните училишта за средно образование, како и воспитувачите на ученичките домови кои на 19 октомври 1970 година имале стаж на осигурување повеќе од 30 години (мажи) односно 25 години (жени) можат и натаму да изведуваат настава односно воспитна дејност, иако во однос на стручната подготовка не ги исполнуваат условите утврдени со овој закон.

Наставниците од член 87 став 3 и 4 на овој закон се должни педагошко-психолошката и методска подготовка односно специјалната педагошка подготовка да ја стекнат најдоцна во рок од 5 години по вработувањето.

Наставниците од член 87 став 3 и 4 на овој закон кои на денот на влегувањето во сила на законот обавувале воспитно-образовна дејност најмалку 5 години се ослободуваат од обврската од став 2 на овој член.

Член 161

За одделни наставни предмети и форми на образовно-работна практика за кои во Социјалистичка Федеративна Република Југославија ќе се подготвуваат кадри со високо образование, додека такво образование не се организира, воспитно-образовна дејност можат да изведуваат и лица со завршено вишо односно средно образование, за што одлучува Републичкиот педагошки совет.

Наставниците од став 1 на овој член имаат право да изведуваат воспитно-образовна дејност и по организирање соодветна група за образование на наставници, но најмногу една година повеќе од траењето на школувањето сметано од нејзиното основање.

Член 162

Учениците на училиштата за средно образование ќе го продолжат образованието според постојните наставни планови и програми по најдоцна до 31. VIII. 1986 година.

Лицата кои полагаат испити за одделни занимања според наставни планови и програми што се применуваат во постојните училишта за средно образование, имаат право да ги полагаат испитите според наставните планови и програми што се во примена на денот на влегувањето во сила на овој закон, но најдоцна една година повеќе од времето предвидено за реализација на плановите и програмите за соодветната стручна подготовка.

Член 163

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за самоуправните интересни заедници на воспитанието и образованието („Службен весник на СРМ“ бр. 9/78), по однос на средното образование.

Самоуправното интересно организирање на средното образование во смисла на овој закон отпочнува со неговото влегување во сила, а завршува до крајот на 1980 година.

Системот за обезбедување средства за финансирањето на средното образование, според одредбите на овој закон ќе се уреди најдоцна до крајот на 1980 година кога престанува постојниот систем на обезбедување на средства преку придонеси.

Член 164

До донесувањето на поблиски прописи предвидени со овој закон, а најдоцна во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон, доколку не се во спротивност со одредбите на овој закон, ќе се применуваат:

— Правилникот за начинот на полагањето на испити во училиштата за средно образование („Службен весник на СРМ“ бр. 35/72, 23/73, 22/74, 4/75, 25/75 и 14/79);

— Правилникот за начинот на оценувањето и напредувањето на учениците во училиштата за средно образование („Службен весник на СРМ“ бр. 35/72);

— Правилникот за пофалбите, наградите и педагошките мерки за учениците во училиштата за средно образование („Службен весник на СРМ“ број 35/72);

— Правилникот за педагошката евиденција во училиштата за средно образование („Службен весник на СРМ“ број 28/71, 22/74 и 21/78);

— Правилникот за бројот на учениците во паралелките, односно групите во специјалните училишта и другите установи за специјално средно образование („Службен весник на СРМ“ број 35/72).

Правилникот за содржините и начинот на полагањето на завршен испит во училиштата за средно образование („Службен весник на СРМ“ број 2/78 и 11/78), ќе се применува најдоцна до 31. VIII. 1986 година.

Член 165

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за средно образование („Службен весник на СРМ“ број 24/70, 29/70, 39/71, 5/73, 17/74, 4/77 и 9/77), како и одредбите од Законот за учебници за основно и средно образование („Службен весник на СРМ“ број 44/76), што се однесуваат на издавањето учебници за средното образование.

Член 166

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на неговото објавување во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

338.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МУЗЕЈ- СКАТА ДЕЈНОСТ

Се прогласува Законот за музејската дејност, што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 13 јули 1979 година и на седницата на Собранието на Самоуправната интересна заедница за култура, одржана на 31 мај 1979 година.

Бр. 08-1804
13 јули 1979 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видо Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН ЗА МУЗЕЈСКАТА ДЕЈНОСТ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Музејската дејност во смисла на овој закон е систематско истражување, собирање, средување, стручно и научно обработување и проучување, заштита, чување, објавување и презентирање на музејскиот материјал.

Член 2

Музејски материјал во смисла на член 1 од овој закон се движни предмети и документи со археолошка, историска, социолошка, етнологика, природонаучна, уметничка, техничка и друга вредност од значење за науката, уметноста, културата и просветата.

Музејскиот материјал е културно добро од општ интерес.

Член 3

Музејскиот материјал служи и се користи за воспитно-образовни и културни потреби на работните луѓе и граѓаните и за научна и стручна работа.

Преку музејскиот материјал работните луѓе и граѓаните се запознаваат со културниот, економскиот и општествено-политичкиот развој, техничкиот напредок и природните богатства.

Член 4

Музејската дејност е од посебен општествен интерес.

Општествената заедница обезбедува услови за заштита на музејскиот материјал и за развој и унапредување на музејската дејност.

Член 5

Музејската дејност ја вршат според одредбите на овој закон музеите, галериите, самостојните музејски збирки и самостојните галериски збирки (музеи).

Член 6

За музејскиот материјал што има својство на споменик на културата се применуваат прописите за заштита на спомениците на културата.

II. МУЗЕЈСКИ МАТЕРИЈАЛ

Член 7

Музејскиот материјал музеите го прибавуваат преку пронаоѓање, истражување, ископување, купување, подароци, завештанија и размена, како и

со отстапување и преземање од државни органи, организации на здружениот труд и други самоуправни организации и заедници и граѓани.

Член 8

Музеите прибавуваат музејски материјал од својата специјалност од подрачјето на кое ја остваруваат својата дејност.

За комплетирање на своите збирки и фондови музеите можат да прибавуваат музејски материјал и надвор од подрачјето на кое ја остваруваат својата дејност.

Прибавувањето од став 2 на овој член може да се врши само по претходна согласност на општинскиот орган на управата надлежен за работите на културата.

Член 9

Размена на музејски материјал може да се врши само во согласност на општинскиот орган на управата надлежен за работите на културата, односно на републичкиот орган на управата надлежен за работите на културата за музејскиот материјал на музеите основани од Републиката.

Член 10

Музеите се должни музејскиот материјал да го чуваат во услови и со примена на современи технички средства што обезбедуваат заштита на музејскиот материјал заради неговото трајно одржување и користење.

Заради обезбедување услови за ефикасна заштита и користење на музејскиот материјал, музеите можат трајно или привремено да отстапуваат музејски материјал на други музеи и други организации на здружениот труд.

Отстапување на музејски материјал во смисла на став 2 на овој член може да се врши само во согласност со општинскиот орган на управата надлежен за работите на културата, односно со републичкиот орган на управата надлежен за работите на културата за музејскиот материјал на музеите основани од Републиката.

Член 11

Музеите се должни да водат влезна книга, книга на инвентар, картотека на музејскиот материјал и друг вид евиденција и документација.

Поблиски прописи за содржината и начинот на водењето на евиденцијата и документацијата од став 1 на овој член донесува републичкиот секретар за култура.

Член 12

Музеите се должни повремено да вршат ревизија на музејскиот материјал.

Со ревизијата се утврдува состојбата на музејскиот материјал и потребата од преземање на соодветни мерки за неговата ефикасна заштита.

Времето на кое се врши ревизија на музејскиот материјал се определува со статутот или со друг општ акт на музејот.

Член 13

Музејски материјал може да се расходува само по предлог на посебна стручна комисија образувана во музејот.

Еден член на комисијата од став 1 на овој член делегира надлежниот завод за заштита на спомениците на културата, односно надлежниот завод за заштита на природните реткости.

Член 14

Музејскиот материјал ѝ е достапен на јавноста.

Музеите се должни да обезбедат музејскиот материјал и стручната документација за тој материјал да им бидат достапни на заинтересираните организации на здружениот труд и други самоуправни организации и заедници, научни и стручни работници, со цел за проучување и публикување.

Начинот и условите за користењето на музејскиот материјал и стручната документација се утврдуваат со општ акт на музејот.

III. МУЗЕИ

Член 15

Музеи можат да основаат општествено-политички заедници, организации на здружениот труд и други самоуправни организации и заедници, општествено-политички и општествени организации, здруженија на граѓани и граѓани.

Член 16

Музеј може да се основа ако постои општествена оправданост за основање и ако се обезбедени соодветни простории и опрема, музејски материјал кој може да послужи како основен музејски фонд, средства за основање и почеток со работа и соодветен стручен кадар.

Музеј може да почне со работа кога републичкиот орган на управата надлежен за работите на културата утврди дека се исполнети условите од став 1 на овој член.

Член 17

Според основната намена и задачи музеите можат да бидат: општи музеи и специјализирани музеи.

Член 18

Музеите ги вршат особено следните работи:

— систематски истражуваат, собираат, средуваат, стручно и научно обработуваат и проучуваат, конзервираат, чуваат, објавуваат и презентираат музејски материјал;

— преку постојаните изложбени поставки, временски и подвижни изложби, предавања, семинари и курсеви, прикажување на филмови и други форми на дејствување ги запознаваат работните луѓе и граѓаните со музејски материјали што се однесуваат на културниот, економскиот и општествено-политичкиот развој, техничкиот напредок и природните богатства, вршат идејно влијание и придонесуваат за нивното воспитно-образовно и културно издигање;

— обезбедуваат услови за користење и за научно и стручно проучување на музејскиот материјал;

— издаваат научни и стручни публикации, каталози, водичи и друг пропаганден материјал;

— водат влезна книга, книга на инвентар, картотека на музејскиот материјал и друг вид евиденција и документација;

— доставуваат до надлежниот завод за заштита на спомениците на културата предлог за утврдување својство на споменик на културата на музејски материјал и за запишување во регистарот на спомениците на културата;

— вршат и други работи во областа на музејската дејност.

Член 19

Археолошкиот музеј на Македонија, Историскиот музеј на Македонија, Етнолошкиот музеј на Македонија и Природонаучниот музеј на Македонија дејствуваат на територијата на Социјалистичка Република Македонија и според својата специјалност, покрај работите од член 18 на овој закон, ги вршат и следните работи:

— ја координираат стручната работа на музеите;

— вршат стручен увид и укажуваат стручна помош во работата на музеите;

— предлагаат прописи и мерки за унапредување на музејската дејност и за стручно усовршување на музејските кадри.

Член 20

Музеите соработуваат меѓусебно и со заводите за заштита на спомениците на културата, архивите, библиотеките, олборите за заштита на спомениците на културата, стручните здруженија на музејските и конзерваторските работници и со други заинтересирани организации на здружениот труд и други самоуправни организации и заедници, општествено-политички и општествени организации, орга-

ни, здруженија на граѓани, како и со имателите на спомениците на културата.

Член 21

Заради унапредување на соработката од член 20 на овој закон, усогласување на плановите и програмите на музејската дејност и заштитата на спомениците на културата, преземање на заеднички акции и манифестации и решавање на други прашања од заеднички интерес, музеите можат да се здружуваат во заедници меѓусебно и со други организации на здружениот труд што се занимаваат со заштита на спомениците на културата (заводи за заштита на спомениците на културата, архиви, библиотеки и др.).

IV. ОБЕЗБЕДУВАЊЕ НА ПОСЕБНИОТ ОПШТЕСТВЕН ИНТЕРЕС

Член 22

Заради обезбедување на посебниот општествен интерес во музејската дејност, во управувањето со музејот, во одлучувањето за работите од посебен општествен интерес, учествуваат и претставници на основачите, заинтересираните организации на здружениот труд и други самоуправни организации и заедници, општината односно Републиката, општествено-политичките и општествените организации и здруженија на граѓаните (претставници на општествената заедница).

Член 23

Како работи од посебен општествен интерес во музејската дејност се сметаат:

— донесување статут и самоуправни спогодба за здружување;

— донесување програми за развој;

— одлучување за основните услови за стекнување на доходот, за работењето и за основните намени за користење на средствата;

— именување и разрешување на индивидуален работоводен орган;

— усвојување на извештаите за остварување на годишните програми на музејот;

— одлучување за размена и отстапување на музејски материјал;

— избор во звањата виш кустос и кустос-советник.

Член 24

Заинтересираните организации на здружениот труд и другите самоуправни организации и заедници, општествено-политичките и општествените организации и здруженијата на граѓаните, како и бројот на нивните претставници што учествуваат во управувањето со музејот, односно во одлучувањето за работите од посебен општествен интерес се определуваат со статутот на музејот.

Основаачот и собранието на општината сами го определуваат бројот на своите претставници.

Собранието на Социјалистичка Република Македонија именува по тројца претставници во управувањето, односно во одлучувањето за работите од посебен општествен интерес во Археолошкиот музеј на Македонија, Историскиот музеј на Македонија, Етнолошкиот музеј на Македонија и Природонаучниот музеј на Македонија, како и во сложените организации на здружениот труд во кои тие се здружуваат.

Одлука за работите од член 23 на овој закон може да се донесе ако за неа гласале и повеќе од половината од вкупниот број на претставниците на општествената заедница.

Член 25

Собранието на општината дава согласност на одредбите на статутот на музејот и на самоуправната спогодба за здружување што се однесуваат на работите од посебен општествен интерес и на учеството на претставниците на општествената заедница во одлучувањето за тие работи.

Согласност од став 1 на овој член за Археолошкиот музеј на Македонија, Историскиот музеј на Македонија, Етнолошкиот музеј на Македонија и Природонаучниот музеј на Македонија, како и за сложените организации на здружениот труд во кои тие се здружуваат дава Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

Член 26

Индивидуален работоводен орган односно претседател на колегијален работоводен орган на музеј се именува од редот на научните, на културните, на просветните и на општествените работници.

Индивидуален работоводен орган односно претседател на колегијален работоводен орган на музеј се именува и разрешува во согласност со собранието на општината, а на Археолошкиот музеј на Македонија, Историскиот музеј на Македонија, Етнолошкиот музеј на Македонија и Природонаучниот музеј на Македонија, како и на сложените организации на здружениот труд во кои тие се здружуваат, во согласност со Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

За составот на конкурсната комисија за именување на индивидуален работоводен орган односно на претседател на колегијален работоводен орган на основна организација на здружениот труд во областа на музејската дејност се применуваат општите прописи што важат за составот на конкурсната комисија во работните организации.

Конкурсната комисија за именување на индивидуален работоводен орган односно на претседател на колегијален работоводен орган на Археолошкиот музеј на Македонија, Историскиот музеј на Македонија, Етнолошкиот музеј на Македонија и Природонаучниот музеј на Македонија, како и на сложените организации на здружениот труд во кои тие се здружуваат се состои од 8 членови, од кои по 2 члена именуваат органот на управувањето на музејот, основната организација на синдикатот, Синдикатот на општествените дејности на Македонија и Собранието на Социјалистичка Република Македонија.

Член 27

Надзор над законитоста на работата на Археолошкиот музеј на Македонија, Историскиот музеј на Македонија, Етнолошкиот музеј на Македонија и Природонаучниот музеј на Македонија, како и на сложените организации на здружениот труд во кои тие се здружуваат врши републичкиот орган на управата надлежен за работите на културата.

V. РЕПУБЛИЧКА КОМИСИЈА ЗА МУЗЕИ

Член 28

Заради разгледување на прашања од општ интерес за развојот и унапредувањето на музејската дејност, во состав на републичкиот орган на управата надлежен за работите на културата се формира републичка комисија за музеи (републичка комисија).

Член 29

Републичката комисија:

— ги следи и анализира достигнувањата и состојбите во музејската дејност и дава мислења и предлози за натамошниот развој и унапредување на музејската дејност;

— ја проучува и дава мислења за организацијата на музејската мрежа во Републиката;

— ги разгледува плановите и програмите на музејската дејност и извештаите за работа на музеите;

— расправа за спорните прашања во областа на музејската дејност и дава мислење за нивното разрешување;

— врши и други работи што со закон и други прописи ѝ се ставени во надлежност.

Член 30

Стручните и административните работи на републичката комисија ги врши републичкиот орган на управата надлежен за работите на културата.

VI. СТРУЧНИ ЗВАЊА

Член 31

Стручните работи во областа на музејската дејност ги вршат работници кои имаат соодветна средна стручна спрема за звањето препаратор, соодветна виша стручна спрема за звањето виш препаратор и соодветна висока стручна спрема за звањето кустос, како и работници избрани во звањата виш кустос и кустос — советник.

Стручната спрема во смисла на став 1 од овој член се определува со општ акт на музејот.

Член 32

Во звањето виш кустос може да биде избрано лице кое има академски степен магистер или најмалку 10 години работа како кустос, објавени или познати стручни работи од значење за унапредување на музејската дејност и способност за самостојно организирање на стручната работа.

Во звањето кустос — советник може да биде избрано лице кое има докторат на науките или најмалку 10 години работа како виш кустос, истакнати објавени или познати стручни работи од посебно значење за унапредување на музејската дејност и лице кое има постигнато извонредно значајни резултати во развојот и унапредувањето на музејската дејност.

Лицата избрани во звањата виш кустос и кустос — советник се избираат по истекот на секоја петта година.

Член 33

Определени стручни работи во областа на музејската дејност можат да вршат и работници кои имаат научни звања, како и стручни звања во областа на заштитата на спомениците на културата, архивската и библиотекарската дејност.

Член 34

Изборот во звањето виш кустос и кустос — советник го врши органот на управување на музејот, по предлог од посебна стручна комисија составена од најмалку три члена.

Членовите на стручната комисија од став 1 на овој член треба да го имаат најмалку она звање за кое се врши изборот или соодветно научно звање.

Членовите на стручната комисија ги именува и разрешува органот на управување на музејот. За членови на стручната комисија можат да бидат именувани и лица надвор од музејот.

Член 35

На лицата што до 8 август 1965 година се здобиле со звање виш кустос, здобиеното звање им се признава.

Лицата што се здобиле со стручни звања по 8 август 1965 година, до влегувањето во сила на овој закон, можат да се преизберат во исто или повисоко звање под условите определени со овој закон.

VII. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 36

Со парична казна од 30.000 динари ќе се казни за прекршок музеј што прибавил музејски материјал без претходна согласност од општинскиот орган на управата надлежен за работите на културата (член 8).

Со парична казна до 6.000 динари ќе се казни за прекршок од став 1 на овој член и одговорното лице во музејот.

Член 37

Со парична казна до 20.000 динари ќе се казни за прекршок музеј што разменил или отстапил музејски материјал без согласност на општинскиот орган на управата надлежен за работите на културата, односно на републичкиот орган на управата надлежен за работите на културата (член 9 и член 10) или не прибавил решение дека се исполнети условите за отпочнување со работа на музејот (член 16).

Со парична казна до 4.000 динари ќе се казни за прекршок од став 1 на овој член и одговорно лице во музејот.

Член 38

Со парична казна до 10.000 динари ќе се казни за прекршок музеј што не води влезна книга, книга на инвентар, картотека на музејскиот материјал и друг вид евиденција и документација (член 11) или не обезбедил користење на музејскиот материјал и стручната документација за тој материјал (член 14).

Со парична казна до 2.000 динари ќе се казни за прекршок од став 1 на овој член и одговорното лице во музејот.

VIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 39

Музеите се должни да ја усогласат својата организација и работа со одредбите на овој закон во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 40

Републичкиот секретар за култура ќе ги донесе прописите од член 11 став 2 на овој закон во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 41

Со влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за музејската дејност („Службен весник на СРМ“ бр. 41/73 и 42/76).

Член 42

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

339.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЗАДОЛЖУВАЊЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ОБЕЗБЕДУВАЊЕ СРЕДСТВА ЗА ИЗГРАДБА И РЕКОНСТРУКЦИЈА НА ОПРЕДЕЛЕНИ ПАТНИ ПРАВЦИ ВО ПЕРИОДОТ ОД 1979 ДО 1982 ГОДИНА

Се прогласува Законот за задолжување на Социјалистичка Република Македонија и обезбедување средства за изградба и реконструкција на определени патни правци во периодот од 1979 до 1982 година,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд, Соборот на општините и Општествено-политичкиот собор, одржани на 13 јули 1979 година.

Бр. 08-1767

Претседател

13 јули 1979 година на Претседателството на СРМ,
Скопје

Видое Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН

ЗА ЗАДОЛЖУВАЊЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ОБЕЗБЕДУВАЊЕ СРЕДСТВА ЗА ИЗГРАДБА И РЕКОНСТРУКЦИЈА НА ОПРЕДЕЛЕНИ ПАТНИ ПРАВЦИ ВО ПЕРИОДОТ ОД 1979 ДО 1982 ГОДИНА

Член 1

Социјалистичка Република Македонија се задолжува со кредит кај Меѓународната банка за обновата и развој — Вашингтон, во износ од 35 милиони долари, со рок на враќање од 15 години со почек од 3 години (грејс период) и каматна стапка од 7% годишно.

лиони долари, со рок на враќање од 15 години со почек од 3 години (грејс период) и каматна стапка од 7% годишно.

Член 2

Кредитот од член 1 на овој закон ќе се користи за изградба и реконструкција во периодот од 1979—1982 година на патните правци, што се предвидени во Финансиската програма за изградба, одржување и реконструкција на патната мрежа во СР Македонија за периодот од 1976 до 1980 година („Службен весник на СРМ“, број 30/77) и тоа:

— Скопје (Миладиновци) — Штип од	64,0 км.
— Прилеп — Битола од	46,9 км.
— Охрид — Битола од	63,0 км.

Член 3

За изградба и реконструкција на патните правци од член 2 на овој закон ќе се ангажираат вкупно средства 2.561,3 милиони динари, вклучувајќи го и износот од 335,3 милиони динари предвидени за овие патни правци по финансиската програма од член 2 на овој закон и износот на кредитот од член 1 на овој закон.

Разликата на средства во износ од 1.578,5 милиони динари се обезбедуваат од републичките средства (постојани извори) наменети за патиштата во среднорочниот период 1981—1985 година.

Член 4

Кредитот од член 1 на овој закон ќе се отплаќува од средствата на Републиката наменети за изградба, реконструкција и одржување на патиштата во Социјалистичка Република Македонија, почнувајќи од 15 септември 1982 година.

Член 5

Републиката ќе обезбеди средства и за покривање на евентуалните пречекорувања во изградбата на патните правци од член 2 на овој закон, како и средства за царински давачки, опрема, специјализација на кадри и за транспорт во земјата.

Член 6

За реализација на работите што се финансираат според овој закон ќе се грижи Советот за изградба, одржување и реконструкција на патиштата — Скопје.

Член 7

Овој закон влегува во сила наредниот ден по објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

340.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ВРШЕЊЕ ОВЛАСТУВАЊА ОД СТРАНА НА РЕПУБЛИЧКИТЕ ОРГАНИ НА УПРАВАТА ВО ПОГЛЕД ВНЕСУВАЊЕ И РАСТУРАЊЕ СТРАНКИ СРЕДСТВА ЗА МАСОВНО КОМУНИЦИРАЊЕ И ЗА СТРАНСКАТА ИНФОРМАТИВНА ДЕЛНОСТ ВО ЈУГОСЛАВИЈА

Се прогласува Законот за вршење овластувања од страна на републичките органи на управата во поглед внесување и растурање странски средства за масовно комуницирање и за странската информативна дејност во Југославија,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Собо-

рот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 13 јули 1979 година.

Бр. 08-1771
13 јули 1979 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видое Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН

ЗА ВРШЕЊЕ ОБЛАСТУВАЊА ОД СТРАНА НА РЕПУБЛИЧКИТЕ ОРГАНИ НА УПРАВАТА ВО ПОГЛЕД ВНЕСУВАЊЕ И РАСТУРАЊЕ СТРАНСКИ СРЕДСТВА ЗА МАСОВНО КОМУНИЦИРАЊЕ И ЗА СТРАНСКАТА ИНФОРМАТИВНА ДЕЈНОСТ ВО ЈУГОСЛАВИЈА

Член 1

Со овој закон се уредува вршењето на областувања од страна на републичките органи на управата, предвидени со Законот за внесување и растурање на странски средства за масовно комуницирање и за странската информативна дејност во Југославија („Службен лист на СФРЈ“, број 39/74).

Член 2

Со внесувањето во Југославија на странски печатени работи за растурање можат да се занимаваат организации на здружениот труд што ќе добијат дозвола од Републичкиот секретаријат за внатрешни работи.

Дозволата од став 1 на овој член може да се издаде ако организацијата на здружениот труд е регистрирана за увезување на странски печатени работи.

Дозволата се издава на две години.

Член 3

Странски печатени работи можат да растураат организации на здружениот труд кои за таква дејност ќе добијат дозвола од Републичкиот секретаријат за внатрешни работи.

Дозволата се издава на две години.

Член 4

Странските печатени работи, наменети за саеми или културни, научни стопански, спортски и слични приредби, што се одржуваат во Југославија и кои се однесуваат на изложените предмети или на темата на приредбата, не можат да се растураат на саемот или на приредбата пред поединечно да му се пријават на Републичкиот секретаријат за внатрешни работи.

По барање на Републичкиот секретаријат за внатрешни работи веднаш му се доставува на увид по еден примерок од странските печатени работи.

Член 5

Републичкиот секретаријат за информации издава дозвола:

1. на печатар за печатење на странски печатени работи;
2. на странски правни лица и поединци за снимање на телевизиски, документарни и други информативни филмови;
3. на странска информативна установа за јавно прикажување на секој филм;
4. на странска информативна установа за организирање информативни изложби, предавања и слични активности надвор од нејзините простории;
5. на организација на здружениот труд што посредува и на друга организација за организирање информативни изложби, предавања и слични активности што ги приредува странската информативна установа во просториите на тие организации.

Член 6

Републичкиот секретаријат за информации донесува решение за забрана за емитување преку телевизација, односно преку радио, на странски филм и друг странски видео-материјал и аудитивен материјал.

Член 7

Републичкиот секретаријат за внатрешни работи донесува решение:

1. за забрана на внесување, растурање и јавна репродукција на странски дијапозитиви, фонограми, видеограми и други слични средства; за внесување и растурање на странски филмови за приватно прикажување, како и за внесување, растурање и јавна употреба на значки и други предмети од странско потекло;

2. за одземање на странски телевизиски, информативен и документарен филм и друг материјал и средства и предмети од странско потекло.

Член 8

Општинскиот орган на управата надлежен за внатрешни работи донесува решение за одземање на странски печатени работи без надоместок.

Член 9

Странска информативна установа, чие седиште се наоѓа на територијата на СР Македонија, е должна на Републичкиот секретаријат за информации да му доставува список на внесените странски печатени работи за потребите на својата читална, односно библиотека, со назначување на бројот на приреците што ги внесле.

Член 10

Печатар што размножува билтен на странска информативна установа е должен веднаш по размножувањето да му достави примерок од секој број и на Републичкиот секретаријат за информации.

Член 11

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

341.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ ОПШТИНСКИ ОРГАН НА УПРАВАТА НАДЛЕЖЕН ЗА ИЗДАВАЊЕ НАЛЕПНИЦИ ЗА ОБЕЛЕЖУВАЊЕ НА ПАТНИЧКИТЕ И ДРУГИТЕ МОТОРНИ ВОЗИЛА

Се прогласува Законот за определување општински орган на управата надлежен за издавање налепници за обележување на патничките и другите моторни возила,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 13 јули 1979 година.

Бр. 08-1871
13 јули 1979 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видое Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН**ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ ОПШТИНСКИ ОРГАН НА УПРАВАТА НАДЛЕЖЕН ЗА ИЗДАВАЊЕ НАЛЕПНИЦИ ЗА ОБЕЛЕЖУВАЊЕ НА ПАТНИЧКИТЕ И ДРУГИТЕ МОТОРНИ ВОЗИЛА****Член 1**

Налепници за обележување на возилата што се изземаат од забраната на користењето и од ограничувањето на движењето во смисла на член 7-а, став 2 од Законот за измени и дополненија на Законот за ограничување на користењето и движењето на патничките и другите моторни возила („Службен лист на СФРЈ“ бр. 30/79), издава општинскиот орган на управата за внатрешни работи.

Член 2

Овој закон влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

342.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

УКАЗ**ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДОГОВОРНИ ОРГАНИЗАЦИИ НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД**

Се прогласува Законот за договорни организации на здружениот труд, што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 13 јули 1979 година.

Број 08-1804

13 јули 1979 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Бидоє Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН**ЗА ДОГОВОРНИ ОРГАНИЗАЦИИ НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД****I. ОСНОВАЊЕ НА ДОГОВОРНА ОРГАНИЗАЦИЈА НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД****Член 1**

Работниот човек што врши самостојно дејност со личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓани или кој има намера самостојно да врши таква дејност (во натамошниот текст: работен човек), може да го здружи својот труд и своите средства при заеднички ризик со трудот на други работници и со општествени средства во договорна организација на здружениот труд (во натамошниот текст: договорна организација).

Член 2

Повеќе работни луѓе што вршат самостојно дејност со личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓани или кои имаат намера да вршат самостојно таква дејност (во натамошниот текст: работни луѓе), можат да го здружат својот труд и своите средства со трудот на други работници и со општествени средства во договорна организација.

Член 3

Во договорна организација можат да пристапат и да здружат труд и средства и други работни луѓе под услови и на начин утврдени со договорот за основање на договорната организација.

Член 4

На договорната организација се применуваат прописите што се однесуваат на организациите на здружениот труд, доколку со закон не е поинаку определено.

Член 5

Договорна организација може да се основа за вршење дејности кои во согласност со законот можат да ги вршат работните луѓе со самостоен личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓани и тоа во занаетчиството, во угостителството и во промет на зеленчук и овошје на мало.

Член 6

Работниот човек што го здружува својот труд и своите средства во договорна организација има право во согласност со договорот за основање на договорната организација, да го води работењето на таа организација (во натамошниот текст: рабoтoвoдитeл).

Кога повеќе работни луѓе го здружат својот труд и своите средства во договорна организација, заеднички определуваат кој ќе го води работењето на договорната организација.

Член 7

Работоводител на договорна организација може да биде лице кое ги исполнува следните услови:

— да е стручно оспособено или да има работна способност стекната преку работа за вршење на дејноста за која се основа договорната организација и

— да не му е забрането вршење на дејноста што е предмет на работење на договорната организација.

Забраната за именување на индивидуален рабoтoвoдeн oрган вo oргaнизaциjа нa здружeниoт тpyд утвeрдeнa сo зaкoн сe пpимeнувa и нa рaбoтoвoдитeлoт нa дoгoвoрнaтa oргaнизaциjа.

Член 8

Во остварувањето на правата и должностите од став 1 на член 6 на овој закон, рабoтoвoдитeлoт имa пpавa, oбвpски и oдгoвoрнoсти кaкo и индивидуалниот рабoтoвoдeн oрган нa oргaнизaциjа нa здружeниoт тpyд, дoкoлку сo oвoј зaкoн и сo дoгoвoрoт зa oснoвaњe нa дoгoвoрнaтa oргaнизaциjа нe e пoинaкy oпpeдeлeнo.

Член 9

Работниот човек, односно работните луѓе можат да го здружат својот труд и своите средства во договорна организација ако ги подмириле достасаните законски обврски што произлегуваат од дејноста што ја вршеле претходно и ако работат со полно работно време во таа организација.

Член 10

Пред склучувањето на договорот за основање на договорна организација работните луѓе од член 2 на овој закон со посебен договор ги уредуваат односите што се однесуваат на нивните права и обврски во договорната организација а особено: видот и висината на средствата што ги здружуваат, определување лице што поведува иницијатива и поднесува предлог за основање и програма за работа и развој на договорната организација, како и лице што го води работењето на таа организација.

Член 11

Договорна организација може да се основа ако се исполнети со закон пропишаните услови за основање на таква организација, ако се исполнети условите пропишани за вршење на дејноста и ако средствата што ги здружуваат работниот човек односно работните луѓе и општествените средства обезбедуваат успешно вршење на дејноста за која се основа договорната организација.

Член 12

Предлог за основање на договорна организација поднесува работниот човек што го здружува својот труд и своите средства во договорната организација, односно лицето определено со посебниот договор од член 10 на овој закон.

Предлогот за основање на договорната организација се поднесува до извршниот совет на собранието на општината на чие подрачје ќе биде седиштето на договорната организација.

Кон предлогот за основање на договорната организација се поднесува програма за работа и развој на договорната организација.

Член 13

Програмата за работа и развој на договорната организација содржи податоци врз основа на кои ќе се оцени општествено-економската оправданост на основањето на договорната организација а особено за: видот и висината на обезбедените средства за основање на договорната организација; видот на производите што ќе се произведуваат односно услугите што ќе се даваат; потребниот број на работници; можностите за пласман на производите односно на давањето на услугите и деловниот простор.

Член 14

Предлогот за основање и програмата за работа и развој на договорната организација ги разгледува извршниот совет на собранието на општината и за своето мислење го известува предлагачот во рок од 30 дена од денот на приемот на предлогот за основање на договорната организација.

Пред да го даде мислењето од став 1 на овој член, извршниот совет на собранието на општината е должен да прибави мислење од стопанската комора на подрачјето, а ако таква не е основана на Стопанската комора на Македонија, општинскиот совет на Сојузот на синдикатите и месната заедница на чие подрачје ќе биде седиштето на договорната организација.

Член 15

Кога според мислењето на извршниот совет на собранието на општината се исполнети условите за основање на договорна организација, потписниците од член 16 на овој закон пристапуваат кон изготвување и потпишување на договорот за основање на договорната организација во рок од 30 дена.

Член 16

Договорна организација се основа со договор за основање на договорна организација (во натамошниот текст: договор за основање).

Договорот за основање го потпишуваат работодавачот, односно работните луѓе и по едн овластен претставник на извршниот совет на собранието на општината на чие подрачје ќе биде седиштето на договорната организација, на општинскиот совет на сојузот на синдикатите и на стопанската комора на подрачјето, а ако таква не е основана на Стопанската комора на Македонија.

Ако кај работодавачот односно кај работните луѓе се вратоврат работници и тие го потпишуваат договорот за основање.

Член 17

Договорот за основање се склучува во писмена форма.

Договорот за основање ги содржи особено: фирмата; седиштето и дејноста на договорната организација; име и презиме на работодавачот; износот односно вредноста на средствата што работодавачот односно работните луѓе ги здружуваат во договорната организација; време на кое се здружуваат средствата во договорната организација; правата и обврските на работодавачот односно на работните луѓе по основ на здружувањето на трудот и средствата; правата и обврските на здружените работници по основ на работата со општествените средства; основите и мерилата за утврдување и начинот на исплатување на делот од чистиот доход на договорната организација кој му припаѓа на работодавачот и на работните луѓе по основ на правото на сопственост над средствата што ги здружиле; начинот, условите и роковите на исплатата на вредноста, односно на повратот на тие средства и одговорноста на договорната организација за обврските спрема трети лица.

Член 18

Во рок од 30 дена од денот на потпишувањето на договорот за основање, работодавачот поднесува барање за упис на договорната организација во судскиот регистар.

Член 19

За склучување на договори и за вршење на други правни дејства на договорната организација во основање, соодветно се применуваат прописите што важат за организациите на здружениот труд, доколку со овој закон не е поинаку определено.

II. МЕЃУСЕБНИ ПРАВА, ОБВРСКИ И ОДГОВОРНОСТИ ВО ДОГОВОРНАТА ОРГАНИЗАЦИЈА

Член 20

Врз основа на договорот за основање, работниците и работодавачот склучуваат самоуправни спогодба за здружување со која поблиску ги уредуваат меѓусебните права, обврски и одговорности во договорната организација.

Самоуправната спогодба од став 1 на овој член се склучува најдоцна во рок од два месеца од денот на основањето на договорната организација.

Член 21

До склучувањето на самоуправната спогодба за здружување од член 20 на овој закон, меѓусебните права, обврски и одговорности се уредуваат со договор за работа што го склучуваат работодавачот и работниците врз основа на колективниот договор.

Член 22

Средства за основање и почеток на работа на договорната организација обезбедува работодавачот односно работните луѓе што ја основаат договорната организација на тој начин што ги здружуваат во договорната организација.

Земјиште и згради што се во сопственост на работодавачот, односно на работните луѓе, може да ѝ се даваат на договорната организација и под закуп.

Пазарната вредност на средствата на трудот што се здружуваат во договорната организација ја проценува комисијата.

Комисијата од став 3 на овој член ја сочинуваат работодавачот и стручни лица што ги определуваат потписниците на договорот за основање.

Член 23

Времето на кое работодавачот односно работните луѓе ги здружуваат своите средства во

договорната организација не може да биде пократко од пет години.

По истекот на рокот од став 1 на овој член, работодапителот односно работните луѓе, ако со договорот за основање е така определено, можат да го повлечат неотплатениот дел од здружените средства.

Член 24

Работодапителот односно работните луѓе го задржуваат правото на сопственост на средствата што ги здружиле во договорната организација до нивното исплатување во согласност со договорот за основање и овој закон.

Здружените средства од став 1 на овој член му се отплатуваат на работодапителот односно на работните луѓе на начин и во рокови утврдени со договорот за основање во согласност со овој закон.

Член 25

За средствата здружени во договорната организација кои подлежат на обврска за плаќање на данок од имот, работодапителот, односно работните луѓе се ослободуваат од плаќање данок од имот.

Работодапителот, односно работните луѓе се ослободуваат од даноци од делот од чистиот доход што им припаѓа по основ на надомест за стопанисување со здружените средства, ако овие средства повторно бидат здружени во договорната организација за време најмалку од пет години.

Член 26

Работодапителот, односно работните луѓе слободно одлучуваат дали средствата што ги стекнале по основ на правото на сопственост во договорната организација во целост или дел од тие средства повторно ќе ги здружат во таа организација.

За секое повторно здружување на средствата во договорната организација, работодапителот, односно работните луѓе склучуваат писмен договор со работниците во кој се утврдуваат условите за повторно здружување.

Работодапителот, односно работните луѓе спогодбено со работниците ги утврдуваат условите и начинот на повлекување на средствата над кои имаат право на сопственост а што ги здружиле во договорната организација.

Член 27

Дел од средствата за основање и почеток на работа на договорната организација можат да обезбедат и основните и другите организации на здружениот труд кога работата на договорната организација претставува дополнување на нивната дејност.

Општествено-политичките заедници, самоуправните интересни заедници, месните заедници, банките и другите општествено-правни лица можат заради остварување на своите цели и задачи да обезбедат дел од средствата за основање и почеток на работа на договорната организација особено ако со основањето на таква организација се обезбедува зголемување на вработеноста и побрз развој и унапредување на дејностите за кои постои општествен интерес.

Член 28

Општествени средства од член 27 на овој закон, можат да се обезбедат или здружат во договорна организација ако работодапителот односно работните луѓе обезбедат најмалку 51% од вкупната вредност на средствата што се потребни за основање и почеток на работа на договорната организација.

Начинот и условите на здружувањето на општествените средства во договорна организација како и правата по основ на тие средства се утврдуваат соодветно на начелата кои важат за здружување на средства во организациите на здружениот труд.

Член 29

Конституирање на договорната организација се врши по склучување на договорот за основање и се состои од:

1. склучување на самоуправна спогодба за здружување во договорна организација и
2. избор на работнички совет на договорната организација ако за тоа се исполнети со закон пропишаните услови.

Член 30

Најдоцна во рок од три месеци од конституирањето на договорната организација работниците на договорната организација донесуваат статут.

Член 31

Работодапителот со работниците на договорната организација, односно со органот на управување во таа организација спогодбено, во согласност со договорот за основање и самоуправната спогодба за здружување во договорната организација, одлучуваат за:

1. распоредувањето на чистот доход на дел кој му припаѓа на работодапителот, односно на работните луѓе по основ на правото на сопственост и на дел во општествената сопственост;
2. амортизацијата на средствата на трудот во договорната организација;
3. обемот и намената на средствата за унапредување и проширување на материјалната основа на трудот како и за намената на средствата кои работодапителот, односно работните луѓе повторно ги здружуваат во таа организација;
4. работите предвидени со договорот за основање кои непосредно влијаат врз остварувањето на правата, обврските и одговорностите на работодапителот, односно работните луѓе утврдени со закон;
5. обезбедување услови за остварување на задачите и активностите во областа на општонародната одбрана и општествената самозаштита;
6. користењето и управувањето со здружените средства;
7. донесувањето на планови и програми за развој и мерки за начинот на нивното остварување;
8. земање на кредити;
9. определувањето на основите на деловната политика и внатрешната организација;
10. здружувањето на договорната организација;
11. засновањето и престанокот на работниот однос на работниците;
12. условите за повторно здружување на средства во договорната организација;
13. условите за дополнително пристапување во смисла на член 3 на овој закон и
14. здружувањето на средства со други договорни организации или со организации на здружен труд.

Член 32

Кога вредноста на средствата што работодапителот ги здружил во договорната организација ќе му биде надоместена на работодапителот во рамките на учеството во доходот на таа организација, или кога тие средства, под условите и на начинот утврдени со договорот за основање на таа организација работодапителот ќе ги повлече од таа организација, на работодапителот му престанува правото на учество во нејзиниот доход по основ на правото на сопственост и во согласност со законот, му престануваат другите права што како работодапител ги има во таа организација.

Во случајот од став 1 на овој член договорната организација продолжува да работи како организација на здружениот труд.

Ако договорната организација од став 1 на овој член продолжи да работи како организација на здружениот труд, неотплатените средства што работните луѓе ги здружиле во договорната орга-

низација им се надоместуваат во износ под услови и на начин предвидени во договорот за основање односно во договорот од член 26 на овој закон.

Член 33

За промената на статусот на договорната организација во смисла на член 32 на овој закон, одлука донесуваат работниците по донесувањето на завршната сметка.

Во рок од 30 дена од денот на донесувањето на завршната сметка од став 1 на овој член, работниците поднесуваат барање до надлежниот суд за упис во судскиот регистар.

Ако работниците во договорната организација во рок од 60 дена од донесувањето на завршната сметка не донесат одлука за промена на статусот на договорната организација, таква одлука донесува собранieto на општината на чие подрачје е седиштето на договорната организација.

Член 34

Во случај на трајна неспособност за работа на работодаводителот или негова смрт, работниците имаат право, во согласност со органите и организациите кои го склучиле договорот за основање, да донесат одлука договорната организација да продолжи со работа како организација на здружен труд.

Член 35

Во случај на трајна неспособност за работа или смрт на работодаводителот, во договорната организација во која трудот и средствата ги здружиле повеќе работни луѓе, работењето на договорната организација го води еден од работните луѓе кого што спогодбено тие ќе го определат со органите и организациите од член 16 на овој закон, доколку ги исполнува условите од член 7 на овој закон.

Член 36

Во случај на промена на статусот на договорната организација во смисла на член 34 на овој закон, неоплатените средства што ги здружил работодаводителот во договорната организација му се надоместуваат на работодаводителот, односно на неговите наследници, во износ, под услови и на начин предвидени со договорот за основање, со договорот од член 26, став 2 на овој закон и со самоуправната спогодба за здружување, ако работниците на договорната организација не донесат одлука тие средства да се вратат веднаш или во рок кој е поповолен за работодаводителот, односно наследниците.

Одредбата од став 1 на овој член се однесува и во случај на трајна неспособност за работа или смрт на работните луѓе што ги здружиле трудот и средствата во договорната организација.

Член 37

Ако работодаводителот поради болест или други оправдани причини не може да го води подолго од еден месец работењето на договорната организација, е должен, во согласност со работниците на договорната организација, да определи лице кое ќе го заменува.

Во случај од став 1 на овој член, работењето на договорната организација во која труд и средства здружиле повеќе работни луѓе, го води лице кое спогодбено ќе го определат тие.

III. ОДНОСИ ПРИ РАСПОРЕДУВАЊЕТО НА ДОХОДОТ И ЧИСТИОТ ДОХОД

Член 38

Со остварениот доход и со општествените средства во договорната организација управуваат работниците и работодаводителот врз основа на правото на работа со општествени средства.

При одлучувањето за општествените средства од став 1 на овој член, по основ на правото на работа со општествени средства, работодаводителот има

еднакви права како и работниците во договорната организација.

Член 39

Од чистиот доход што ќе го оствари договорната организација се издвојуваат средства за лични доходи и за заедничка потрошувачка на работниците и на работодаводителот според основите и мерилата што ги утврдуваат спогодбено, во согласност со основите и мерилата што важат за организациите на здружениот труд.

Член 40

Чистиот доход на договорната организација по издвојувањето на средствата од член 39 на овој закон, се распоредува на средства што му припаѓаат на работодаводителот, односно на другите работни луѓе по основ на право на сопственост и на средства што остануваат во општествена сопственост.

Правата на работодаводителот односно на другите работни луѓе по основ на правото на сопственост се утврдуваат со договорот за основање и со договорот од член 26 на овој закон, сообразно со начелата што важат за здружување на општествени средства.

Член 41

Од чистиот доход на договорната организација по основ на правото на сопственост, работодаводителот, односно другите работни луѓе имаат право на браќање на вредноста на здружените средства и надомест за стопанисување со тие средства, на начин и во рокови утврдени со договорот за основање, со договорот од член 26 на овој закон и со самоуправната спогодба за здружување во договорна организација во согласност со овој закон.

Член 42

Делот од чистиот доход што му припаѓа на работодаводителот, односно на работните луѓе на име надомест за стопанисување со здружените средства, се утврдува со договорот за основање и со договорот од член 26 на овој закон и тој дел не може да изнесува повеќе од двоен износ на камата за орочени штетни влогови пресметано врз неотплатениот дел на здружените средства.

Утврдениот дел на надоместот за стопанисување од став 1 на овој член не може да изнесува повеќе од 50% од остатокот на чистиот доход на договорната организација.

Член 43

Договорната организација одговара за обврските со општествените средства со кои располага и здружените средства над кои постои право на сопственост.

Покривање на загубите во договорната организација се врши од средствата на работодаводителот, односно на работните луѓе и од општествените средства сразмерно на висината со која средствата на работодаводителот односно на работните луѓе и општествените средства учествуваат во вкупните средства на договорната организација.

IV. ЗДРУЖУВАЊЕ И ПРЕСТАНОК НА ДОГОВОРНАТА ОРГАНИЗАЦИЈА

Член 44

Договорната организација може да се здружи со друга договорна организација во согласност со договорот за основање на договорната организација и самоуправната спогодба за здружување во договорна организација на начин и под услови што важат за здружување на организациии на здружениот труд, доколку со овој закон не е определено поинаку.

Член 45

Договорната организација престанува во случаите утврдени за престанок на организација на здружениот труд и во случаи:

— ако подолго од три години еднопосредно не може да ги исполнува обврските што се измируваат на работодавачот, односно на другите работни луѓе од чистиот доход по основ на правото на сопственост и

— ако вредноста на здружените средства во договорната организација им се надомести на работодавачот, односно на работните луѓе, или под услови и на начин утврдени во договорот за основање, ако тие средства се повлечат од договорната организација.

V. КАЗНЕНИ ОДРЕДБИ

Член 46

Со парична казна до 100.000 динари ќе се казни за стопански престап договорната организација ако врши дејност за која не е овластена или ако врши работи надвор од рамките на дејностите запишани во судскиот регистар.

За стопански престап од став 1 на овој член ќе се казни и работодавачот на договорната организација како одговорно лице со парична казна до 10.000 динари.

Член 47

Со парична казна до 50.000 динари ќе се казни за прекршок договорната организација ако основањето, промената на статусот и престанокот не ги пријави заради упис во судскиот регистар (член 18 и 33).

За прекршок од став 1 на овој член ќе се казни и работодавачот на договорната организација како одговорно лице, со парична казна до 5.000 динари.

Член 48

Со парична казна до 10.000 динари ќе се казни за прекршок работодавачот на договорната организација:

1. ако дал лажни податоци за исполнување на условите за работодавач на договорната организација (член 7);

2. ако не донесува одлуки спогодбено со работниците за прашањата утврдени во член 31 на овој закон и

3. ако не определи лице кое ќе го заменува (член 37).

VI. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 49

Договорните организации што се основани пред влегувањето во сила на овој закон, должни се своето работење и своите акти да ги усогласат со одредбите на овој закон во рок од 6 месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 50

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престануваат да важат одредбите од член 71 до член 94 од Законот за вршење на занаетчиска дејност со личен труд со средства во сопственост на граѓаните („Службен весник на СРМ“ бр. 9/74 и 36/76 год.), одредбите од член 41 до 63 од Законот за вршење угостителска дејност со самостоен личен труд со средства во сопственост на граѓани („Службен весник на СРМ“ бр. 39/77 и 6/79 год.) и одредбите од член 25а и член 25б од Законот за здружување на индивидуалните земјоделски производители („Службен весник на СРМ“ бр. 29/73, 20/74 и 45/74 год.).

Член 51

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

343.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РЕПУБЛИЧКИ СТОКОВНИ РЕЗЕРВИ

Се прогласува Законот за изменување на Законот за републички стоковни резерви, што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 13 јули 1979 година.

Број 08-1803
13 јули 1979 година

Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видос Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РЕПУБЛИЧКИ СТОКОВНИ РЕЗЕРВИ

Член 1

Во Законот за републичките стоковни резерви („Службен весник на СРМ“ број 36/76) во член 4, став 1 и член 7 став 1 зборовите „Републичкиот секретаријат за индустрија и трговија“ се заменуваат со зборовите „Републичкиот орган на управата надлежен за општостопански работи и пазар“.

Член 2

Во член 15, став 3 во третиот ред зборовите: „Републичкиот секретар за индустрија и трговија“ се заменуваат со зборовите „функционерот што раковои со републичкиот орган на управата надлежен за општостопански работи и пазар“.

Член 3

Член 26 се брише.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

344.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЦИВИЛНИТЕ ИНВАЛИДИ ОД ВОЈНАТА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за цивилните инвалиди од војната,

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 13 јули 1979 година.

Број 08-1805
13 јули 1979 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видое Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ЦИВИЛНИТЕ ИНВАЛИДИ ОД ВОЈНАТА

Член 1

Во Законот за цивилните инвалиди од војната („Службен весник на СРМ“, број 33/76) член 9 се менува и гласи:

„Член 9

Висината на цивилната инвалиднина за цивилните инвалиди од војната се определува за:

I група	1.760 динари месечно
II група	1.330 динари месечно
III група	980 динари месечно
IV група	790 динари месечно
V група	500 динари месечно

Висината на цивилната инвалиднина се усогласува секоја година најмалку со движењето на трошоците на животот, почнувајќи од 1980 година.

Одлука за усогласување на цивилната инвалиднина донесува Извршниот совет на Собранието на Социјалистичка Република Македонија.“

Член 2

Во член 23 став 1 се менува и гласи:

„Барање за признавање на правата утврдени со овој закон може да се поднесе до 31 декември 1979 година.“

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“, а ќе се применува од првиот ден на наредниот месец од денот на влегувањето во сила на законот.

345.

Врз основа на член 376, став 1, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Претседателството на Социјалистичка Република Македонија издава

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИСТРАЖУВАЊЕ И ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА МИНЕРАЛНИ СУРОВИНИ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за истражување и експлоатација на минерални сировини.

што Собранието на Социјалистичка Република Македонија го донесе на седницата на Соборот на здружениот труд одржана на 13 јули 1979 година.

Број 08-1872
13 јули 1979 година
Скопје

Претседател
на Претседателството на СРМ,
Видое Смилевски, с. р.

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИСТРАЖУВАЊЕ И ЕКСПЛОАТАЦИЈА НА МИНЕРАЛНИ СУРОВИНИ

Член 1

Во Законот за истражување и експлоатација на минерални сировини („Службен весник на СРМ“ број 24/73 и 46/73), во член 1 на крајот точката се заменува со записка и се додаваат зборовите: „како и на изградбата, одржувањето и користењето на рударските објекти, постojки и уреди“.

Член 2

По член 2 се додава член 2-а, кој гласи: „Минерални сировини за кои, во смисла на овој закон се врши истражување и експлоатација, се:

1. сите видови јаглен;
2. гасовити, течни и цврсти јагленоводороди и други гасови;
3. радиоактивни минерални сировини;
4. металични минерални сировини;
5. неметалични минерални сировини;
6. минерални сировини за добивање на архитетонски (украсен) и градежен материјал;
7. подземни води (минерални, термални и термоминерални).

Член 3

Во член 8 се додава нов став 2, кој гласи:

„Организациите на здружениот труд што вршат истражување, односно експлоатација на минерални сировини, се должни да имаат план за одбрана и спасување и да организираат заштита при работата.“

Член 4

Во член 11 по став 2 се додаваат два нови става 3 и 4, кои гласат:

„Како рударски објекти, постројки и уреди не се сметаат објектите за општествена исхрана и деловни згради.

На рударските објекти и постројки, кои се градат на површина, се применуваат прописите за просторно и урбанистичко планирање, за изградба на инвестициони објекти и на овој закон“.

Член 5

Во член 18, став 3, по точка 2 се додава нова точка 3 која гласи:

„3. упростен рударски проект за подземните рударски истражни работи (поткопи, ходници, окна, ускопи и нископи)“.

Член 6

По член 36 се додаваат два нови члена, кои гласат:

„Член 36-а

При изведувањето на истражните работи на нови терени и рудни лежишта со длабинско дупчење од површината, подземни и површински рударски работи, инвеститорот е должен за опреде-

лен обем на работа да изврши комплексни геолошко-минералогички и хемиски испитувања на сите можно присутни корисни минерални компоненти на целиот профил на изведуваната истражна работа.

Видот и обемот на неопходните истражни работи предвидени во став 2 на овој член ги определува органот што го издава одобрението за истражување.

Член 36-б

Изведувањето на истражните работи наменети за изградба како и градбата на инвестициони објекти, доколку природата на инвестициониот објект е таква што можат со неговото изведување да се добијат податоци од интерес за рударско-геолошки цели, инвеститорот е должен да го пријави на органот надлежен за рударство, кој ја утврдува потребата за изведување на неопходните геолошки истражувања и испитувања.“

Член 7

Во член 43, став 1 на крајот по зборот „суровини“ се додаваат зборовите: „согласно со прописите за единствениот начин на утврдување, евидентирање и собирање на податоци за резервите на минерални суровини и подземни води и за билансот на тие резерви“.

Став 2 се брише.

Член 8

Членовите 44, 45 и 46 се бришат.

Член 9

Во член 53, по став 1, се додаваат два нови става 2 и 3 кои гласат:

„Одобрение за експлоатација на минералните суровини: доломити, варовници, мермерисани варовници надвор од мермерните лежишта, украсен камен, керамичка и туларска глина, чакал и песок, освен од речните корита и езерата, издава републичкиот орган на управата надлежен за работите на индустријата по претходно прибавено мислење од општинскиот орган на управата надлежен за работите на рударството на чие подрачје се наоѓа минералната суровина.

Мислењето од став 2 на овој член надлежниот орган на општината го дава по претходно прибавено мислење од месната заедница на чие подрачје се наоѓа минералната суровина“.

Во ставот 2 кој станува став 4, на крајот, точката се брише и се додаваат зборовите: „по претходно прибавено мислење од месната заедница на чие подрачје се наоѓа минералната суровина.“

Член 10

Во член 70, став 1, зборовите: „Републичкиот секретаријат за народно здравје“ се заменуваат со зборовите: „Републичкиот орган на управата надлежен за работите на здравството и социјалната политика“.

Член 11

Во член 83, по став 1, се додаваат три нови става 2, 3 и 4 кои гласат:

„За воведување, односно за проверка на нова метода на откопување се издава привремено одобрение.

Привремено одобрение се издава и за добивање на градежен материјал при изградбата на патишта, брани, пруги и други објекти.

Одобрението од став 2 и 3 на овој член не може да се издава за време подолго од две години.“

Член 12

Во член 17 став 1, член 22 став 1, член 25, член 26 став 1, член 30 став 2, член 31 став 1, член 47 став 1 и 3, член 53 став 1, член 56 став 1, член 58 став 1, член 59 став 1 и 2, член 64 став 2, член 70 став 1, член 75 став 1, член 76 став 1, член 83 став 1 и член 84 став 2, зборовите: „Републичкиот секретаријат за индустрија и трговија“ се замену-

ваат со зборовите: „републичкиот орган на управата надлежен за работите на индустријата.“

Член 13

Во член 54 став 4 и во член 68 став 3, зборовите: „Републичкиот секретаријат за индустрија и трговија“ и во член 104 став 2 и член 127 зборовите: „републичкиот секретар за индустрија и трговија“, се заменуваат со зборовите „функционерот што раководи со републичкиот орган на управата надлежен за работите на индустријата.

Член 14

Се овластува Законодавно — правната комисија на Собранието на Социјалистичка Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за истражување и експлоатација на минерални суровини.

Член 15

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

346.

Врз основа на член 60 од Законот за Народната банка на Македонија („Службен весник на СРМ“ број 36/77), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на заедничка седница на сите собори, одржана на 13 јули 1979 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ГУВЕРНЕР НА НАРОДНАТА БАНКА НА МАКЕДОНИЈА

За гувернер на Народната банка на Македонија се именува Андон Макрадули, гувернер на Народната банка на Македонија.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-1715
13 јули 1979 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

347.

Врз основа на член 338, став 1, алинеја 7 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на заедничка седница на сите собори, одржана на 13 јули 1979 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЗАМЕНИК РЕПУБЛИЧКИ СЕКРЕТАР ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

За заменик републички секретар за внатрешни работи се именува Евзи Мемети, заменик републички секретар за внатрешни работи.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-1716
13 јули 1979 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

348.

Врз основа на член 338, алинеја 6 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија и член 35 од Законот за јавното обвинителство („Службен весник на СРМ“ бр. 10/76), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на заедничка седница на сите собори, одржана на 13 јули 1979 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ИМЕНУВАЊЕ ЗАМЕНИК ОКРУЖЕН ЈАВЕН ОБВИНИТЕЛ ВО ОКРУЖНОТО ЈАВНО ОБВИНИТЕЛСТВО ВО ШТИП

За заменик окружен јавен обвинител во Окружното јавно обвинителство во Штип се именува Глигор Едровски, адвокат од Кочани.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-1717
13 јули 1979 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

349.

Врз основа на член 318 став 2 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, член 5 од Законот за изменување и дополнување на Законот за Центарот за странски јазици („Службен весник на СРМ“ број 10/78), Собранието на Социјалистичка Република Македонија на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 13 јули 1979 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА СТАТУТОТ НА ЦЕНТАРОТ ЗА СТРАНСКИ ЈАЗИЦИ ВО СКОПЈЕ ВО ДЕЛОТ СО КОЈ СЕ РЕГУЛИРААТ ПРАШАЊАТА ОД ПОСЕБЕН ОПШТЕСТВЕН ИНТЕРЕС

Се дава согласност на Статутот на Центарот за странски јазици во Скопје во делот со кој се регулираат прашањата од посебен општествен интерес, што го донесоа работниците на Центарот за странски јазици на референдумот одржан на 6 септември 1978 година.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-1773
13 јули 1979 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
инж. **Слободан Арнаудов, с. р.**

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
Ката Лахтова, с. р.

350.

Врз основа на член 318 став 2 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија и член 6 од Законот за изменување и дополнување на Законот за организирање на научните дејности („Службен весник на СРМ“ број 42/77), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 13 јули 1979 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА СТАТУТОТ НА ЗАВОДОТ ЗА ВОДОСТОПАНСТВО НА СРМ — СКОПЈЕ НА ДЕЛОВИТЕ СО КОИ СЕ УРЕДУВА ОДЛУЧУВАЊЕТО ЗА ОСТВАРУВАЊЕ НА ЗАЕДНИЧКИТЕ ЦЕЛИ, ДОНЕСУВАЊЕТО НА ПРОГРАМИТЕ ЗА РАЗВОЈ НА НАУЧНО-ИСТРАЖУВАЧКАТА РАБОТА И ПОТВРДУВАЊЕТО НА ИЗБОРОТ ВО НАУЧНИ И СТРУЧНИ ЗВАЊА

Се дава согласност на Статутот на Заводот за водостопанство на СРМ — Скопје на деловите со кои се уредува одлучувањето за остварување на заедничките цели, донесувањето на програмите за развој на научно-истражувачката работа и потврдувањето на изборот во научни и стручни звања, што го донесоа работниците на Заводот за водостопанство на СРМ — Скопје на референдумот одржан на 14 јуни 1979 година.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-1774
13 јули 1979 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
инж. **Слободан Арнаудов, с. р.**

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
Ката Лахтова, с. р.

351.

Врз основа на член 318 став 2 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, член 52 од Законот за здравството („Службен весник на СРМ“ број 20/70), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 13 јули 1979 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА СТАТУТОТ НА ИНСТИТУТОТ ЗА ГРАДНИ БОЛЕСТИ И ТУБЕРКУЛОЗА НА СРМ ВО СКОПЈЕ

Се дава согласност на Статутот на Институтот за градни болести и туберкулоза на Социјалистичка Република Македонија во Скопје, што го донесоа работниците на Институтот за градни болести и туберкулоза на СРМ во Скопје, на референдумот одржан на 6 декември 1978 година.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-1773
13 јули 1979 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
инж. **Слободан Арнаудов, с. р.**

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
Ката Лахтова, с. р.

352.

Врз основа на член 318 став 2 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, член 18 од Законот за сценско-уметничка дејност („Службен весник на СРМ“ број 41/73), Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Општествено-политичкиот собор, одржани на 13 јули 1979 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА СТАТУТОТ НА АНСАМБЛОТ ЗА НАРОДНИ ИГРИ И ПЕСНИ НА МАКЕДОНИЈА „ТАНЕЦ“ ВО СКОПЈЕ НА ОДРЕДБИТЕ КОИ СЕ ОДНЕСУВААТ НА РАБОТИ ОД ПОСЕБЕН ОПШТЕСТВЕН ИНТЕРЕС И НА УЧЕСТВОТО НА ПРЕТСТАВНИЦИТЕ НА ОПШТЕСТВЕНАТА ЗАЕДНИЦА ВО ОДЛУЧУВАЊЕТО ПО ТИЕ РАБОТИ

Се дава согласност на Статутот на Ансамблот за народни игри и песни на Македонија „Танец“ во Скопје на одредбите кои се однесуваат на работите од посебен општествен интерес и на учеството на претставниците на општествената заедница во одлучувањето по тие работи, што го донесоа работниците на Ансамблот за народни песни и игри на Македонија „Танец“ во Скопје на референдумот одржан на 15 ноември 1978 година.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-1775
13 јули 1979 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
инж. Слободан Арнаудов, с. р.

Претседател
на Општествено-политичкиот собор,
Ката Лахтова, с. р.

353.

Врз основа на член 14 од Законот за распишување јавен заем за изградба и реконструкција на патиштата во СР Македонија („Службен весник на СРМ“, бр. 30/77 и 15/78), Собранието на СР Македонија, на одделни седници на Соборот на здружениот труд и Соборот на општините, одржани на 13 јули 1979 година, донесе

ПРОГРАМА

ЗА РАСПРЕДЕЛБА НА СРЕДСТВАТА ОД ЈАВНИОТ ЗАЕМ ЗА ПАТИШТА ШТО СЕ НАМЕНУВААТ ЗА ИЗГРАДБА НА ПАТИШТА ОД IV РЕД ВО ОПШТИНИТЕ

I СРЕДСТВА И КОРИСНИЦИ НА СРЕДСТВАТА

Од средствата на јавниот заем за изградба и реконструкција на патиштата во СР Македонија, Републиката обезбедува 67,50 милиони динари (5% од вкупниот износ на заемот) за финансирање на изградбата на патиштата од IV ред во општините во кои овие се помалку изградени, со нагласен приоритет на граничниот појас и ридско-планинските реони.

Корисници на средствата ќе бидат општините.

II РАСПРЕДЕЛБА НА СРЕДСТВАТА

Износот од 67,50 милиони динари се распределува:

— за патишта во граничниот појас 16,88 мил. дин.
— за патишта во ридско-планинските реони 16,87 мил. дин.
— за патишта во останатата територија 33,75 мил. дин.

III Патиштата што ќе се градат со учество на средствата од заемот за патишта предвидени со своите програми, ги определуваат општините со своите програми за изградба и реконструкција на патиштата од IV ред.

По општини и реони, средствата се распределуваат:

во мил. дин.

О П Ш Т И Н А	За патишта од IV ред во:				Вкупно
	Гранични појас	Ридско-планински реони	Останата територија		
1	2	3	4	5	
Берово	1,35	0,50	1,24	3,09	
Битола	2,00	1,14	1,81	4,95	
Брод Македонски		0,35	3,05	3,40	
Валандово	0,22		0,46	0,68	
Виница		0,65	1,17	1,82	
Гевгелија	1,66		0,31	1,97	
Гостивар	2,05	1,80	0,59	4,44	
Дебар	0,84	0,55	0,15	1,54	
Делчево	1,82	0,10	0,25	2,17	
Демир Хисар		0,64	0,90	1,54	
Кавадарци	0,69		1,24	1,93	
Кичево		1,34	1,12	2,46	
Кочани	0,25	0,90	0,19	1,34	
Кратово		0,47	0,90	1,37	
Крива Паланка	1,53	1,04	0,48	3,05	
Крушево		0,56	0,55	1,11	
Куманово		0,47	1,95	2,42	
Неготино			1,37	1,37	
Охрид	0,56	1,77	1,19	3,52	
Прилеп	0,36	0,80	2,47	3,63	
Пробиштип		0,24	0,39	0,63	
Радовиш		0,54	1,56	2,10	
Ресен	0,90	0,60	0,70	2,20	
Свети Николе			0,98	0,98	
Скопје — вкупно		0,53	1,47	2,00	
— Гази баба			0,50	0,50	
— Карпош			0,33	0,33	
— Кисела вода		0,36	0,50	0,86	
— Чаир		0,17	0,14	0,31	
Струга	1,65	0,25	0,15	2,05	
Струмица	1,00		0,87	1,87	
Тетово		0,90	1,46	2,36	
Титов Велес		0,50	3,51	4,01	
Штип		0,23	1,27	1,50	
ВКУПНО СРМ	16,88	16,87	33,75	67,50	

IV Оваа програма влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на СРМ“.

СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 08-1770
13 јули 1979 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
инж. Слободан Арнаудов, с. р.

Претседател
на Соборот на општините,
Блашко Јаневски, с. р.

354.

Врз основа на член 318, став 1, точка 2 од Уставот на Социјалистичка Република Македонија, Собранието на Социјалистичка Република Македонија, на седницата на Соборот на здружениот труд, одржана на 13 јули 1979 година, и на седницата на Собранието на Републиката самоуправниот интересна заедница за насочено образование, одржана на 6 јули 1979 година, дава

**АВТЕНТИЧНО ТОЛКУВАЊЕ
НА ЧЛЕН 116, СТАВ 2 НА ЗАКОНОТ ЗА
ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ**

Со член 116, став 2 на Законот за високото образование („Службен весник на СРМ“, бр. 49/74) определено е одредени афирмирани наставници, кои се способни и неопходни за изведување на наставниот процес, а ги исполнуваат условите за полна старосна пензија, по исклучок, да можат да изведуваат настава на високообразовната организација до 70 години од животот.

Со оглед на тоа што според член 216, став 1, точка 3 од Законот за здружениот труд на работникот му престанува работниот однос кога ќе ги исполни условите за лична пензија, а согласно член 98, став 2 од Законот за работните односи се смета дека работникот ги исполнил условите за лична пензија ако наполнил 40 години стаж на осигурување (маж), односно 35 години стаж на осигурување (жена), или кога навршил 65 години живот и 30 години пензиски стаж (маж) односно 60 години живот и 25 години пензиски стаж (жена), ставот 2 на член 116 од Законот за високото образование треба да се применува во согласност со член 10 од Законот за работните односи, така што високообразовната организација може во одделни случаи да ангажира наставник за изведување на настава и по престанокот на неговиот работен однос поради исполнување на условите за лична пензија, само доколку на повторен конкурс односно оглас не се пријават кандидати или се пријават кандидати што не ги исполнуваат условите од конкурсот, односно огласот, но најдолго за една година.

**СОБРАНИЕ НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА
РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

Број 08-1885
13 јули 1979 година
Скопје

Претседател
на Собранието на СРМ,
Благоја Талески, с. р.

Претседател
на Соборот на здружениот труд,
Слободан Арнаудов, с. р.

355.

Врз основа на член 16 од Законот за општествена контрола на цените („Службен лист на СФРЈ“, бр. 25/72) и член 5 од Законот за општествена контрола на цените („Службен весник на СРМ“, бр. 25/72), точка 4 од Одлуката за начинот на формирањето на цените и за мерките на непосредна општествена контрола на цените на производите и услугите од интерес за Републиката („Сл. весник на СРМ“, бр. 19/75), Извршниот совет на Собранието на СР Македонија донесува

О Д Л У К А

**ЗА ДАВАЊЕ СОГЛАСНОСТ НА ОДЛУКАТА ЗА
ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА ЦЕНИТЕ ОД ЦЕНОВНИКОТ
НА ПТТ УСЛУГИТЕ ВО ВНАТРЕШНИОТ
СООБРАЌАЈ**

1. Се дава согласност на Одлуката за зголемување на цените од Ценовникот на ПТТ услугите во внатрешниот сообраќај, бр. 216 од 22. VI. 1979 година, донесена од Работничкиот совет на Работната организација на ПТТ — Скопје.

2. За извршување на Одлуката ќе се грижи Републичкиот секретаријат за општостопански работи и пазар.

3. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“, а ќе се применува од 1. VIII. 1979 година.

Број 23-1347/1
12 јули 1979 година
Скопје

Претседател
на Извршниот совет,
Благој Попов, с. р.

356.

Врз основа на член 77 од Законот за определени облици на општествена заштита на децата и за самоуправниот интересни заедници за општествена заштита на децата („Службен весник на СРМ“, бр. 5/74 и 9/78), Извршниот совет на Собранието на СР Македонија донесува

О Д Л У К А

**ЗА ВИСИНАТА НА ПРИДОНЕСОТ ЗА „ДЕТСКА
НЕДЕЛА“ ВО ВРЕМЕТО ОД 1—8. X. 1979 ГОДИНА**

I

Висината на придонесот за „Детска недела“ според член 77 од Законот за определени облици на општествена заштита на децата и за самоуправниот интересни заедници за општествена заштита на децата („Службен весник на СРМ“, бр. 5/74 и 9/78), која се наплатува во првата недела од месец октомври изнесува:

1. На секој продаден возен билет во меѓуградскиот и меѓународниот авионски, железнички, бродски и автобуски сообраќај, ако вредноста на возниот билет изнесува:

— до 50 динари-висината на придонесот е	3 дин.
— од 50 до 150 динари	4 дин.
— преку 150 динари	5 дин.

2. На секој продаден билет во градскиот автобуски сообраќај — 0,30 динари.

3. На секој продаден влезен билет за театар, кино, уметничка изложба и други културни манифестации, ако вредноста на влезниот билет изнесува:

— до 10 динари	2 дин.
— преку 10 динари	3 дин.

4. На секој влезен билет за спортски натпревари и други спортски приредби, ако вредноста на билетот изнесува:

— до 10 динари	2 дин.
— од 10 до 40 динари	3 дин.
— преку 40 динари	4 дин.

5. На секоја поштенска пратка во внатрешниот сообраќај, освен за печатени работи — 1 динар.

II

Наплатата на посебниот придонес од точка I на оваа одлука под 3 и 4 се врши со готови пари при продавањето на секој влезен билет, а наплатата на посебниот придонес од точка I на оваа одлука под 1, 2 и 5 се врши во маркици кои се издаваат за таа намена.

III

Сојузот на организациите за социјалистичко воспитување и грижи за децата на Македонија води грижа за издавање, распределба и повлекување од употреба на маркиците што се издаваат за наплатата на дел од придонесот за „Детска недела“.

IV

Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

Број 23-1438/1
12 јули 1979 година
Скопје

Претседател
на Извршниот совет,
Благој Попов, с.р.

357.

Врз основа на член 16 од Законот за извршување на Републичкиот буџет за 1979 година („Службен весник на СРМ“ бр. 43/78), Извршниот совет на Собранието на СР Македонија донесува

О Д Л У К А

ЗА КОМПЕНЗАЦИЈА НА ЦЕНАТА НА ЛЕБОТ

1. На основните организации на здружениот труд и имателите на дуќани во сопственост на граѓани што произведуваат леб од брашно тип „800“ и „1100“ им се исплатува на име компензација по 0,70 дин. на секој произведен килограм леб.

2. Компензација од точка 1 од оваа одлука се исплатува од средствата на Републичкиот буџет за 1979 година.

3. Исплатата на компензацијата ќе се врши на основните организации на здружениот труд и на имателите на дуќани во сопственост на граѓани врз основа на книговодствената евиденција за произведеното количество на леб во рок од 30 дена од денот на поднесеното барање. Со барањето се доставува посебна спецификација за произведените количества на леб од типовите „800“ и „1100“ со пресметан износ за компензација.

4. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

Бр. 23-1535/1
24 јули 1979 година
Скопје

Потпретседател
на Извршниот совет,
Гога Николовски, с. р.

358.

Врз основа на член 393 од Уставот на СРМ, а во врска со Одлуката за одредување на максимални цени за пченичното брашно („Службен лист на СФРЈ“ бр. 35/79), Извршниот совет на Собранието на СР Македонија донесува

О Д Л У К А

ЗА ПОПИСОТ НА ЗАЛИХИТЕ НА ПЧЕНИЧНОТО БРАШНО, НАЧИНОТ НА УПЛАТАТА НА СРЕДСТВАТА ОД РАЗЛИКИТЕ ВО ЦЕНИ И НИВНАТА НАМЕНА

1. Организациите на здружениот труд и имателите на дуќани во сопственост на граѓани (во понатамошниот текст: иматели на дуќани), се должни да извршат попис на сите количества (залихи) на пченично брашно од типови „400“, „600“, „800“ и „1000“, затечени на 24.7.1979 година во 24 часот, како и на сите количества на тие производи што до тој ден се фактурирани од добавувачите (стоки на пат).

2. Организациите на здружениот труд и имателите на дуќани се должни за сите количества пченично брашно (залихи и стоки на пат) да го утврдат вкупниот износ на разликата на цени според одредбите од точка 4 на Одлуката за одредување на максимални цени за пченично брашно („Службен лист на СФРЈ“ број 35/79).

Разликата од став 1 на оваа точка организациите на здружениот труд и имателите на дуќани ќе ја уплатат во рок од 60 дена од денот на влегувањето на сила на оваа одлука на жиро-сметка 40100-630-16-Републички буџет. И ќе се користи за компензација на цената на лебот.

3. Со парична казна од 10.000 — 50.000 дин. ќе се казни за прекршок организацијата на здружен труд ако не постапи според точка 4 од Одлуката за одредување на максимални цени за пченично брашно („Службен лист на СФРЈ“ бр. 35/79) или ако во пописот на залихите не ги прикаже точните податоци на залихите на пченичното брашно.

За дејствијата од став 1 на оваа точка ќе се казни за прекршок со парична казна од 5.000 до 10.000 динари и одговорното лице во организацијата.

Со парична казна до 10.000 динари ќе се казни за прекршок имателот на дуќан, ако не постапи во смисла на точка 1 и 2 од оваа одлука.

Со казната за прекршок од став 1 до 3 на оваа точка ќе се изрече заштитната мерка, одземање на имотната корист остварена со извршувањето на прекршокот.

4. Оваа одлука влегува во сила од денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

Бр. 23-1534/1
24 јули 1979 година
Скопје

Потпретседател
на Извршниот совет,
Гога Николовски, с. р.

359.

Врз основа на член 18 став 2 од Законот за ловство („Службен весник на СРМ“ бр. 5/73), републичкиот секретар за земјоделство и шумарство донесува

НАРЕДБА

ЗА ПРИВРЕМЕНА ЗАБРАНА НА ЛОВЕЊЕ НА ЗАЈАК НА ЦЕЛАТА ТЕРИТОРИЈА НА РЕПУБЛИКАТА

I

Привремено се забранува ловење на зајак на целата територија на Републиката од 1. X. 1979 година до 30. IX. 1981 година.

II

Оваа наредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“.

Број 1364/2
20. VII. 1979 година
Скопје

Републички секретар
за земјоделство и шумарство,
инж. Христо Христоманов, с. р.

360.

Уставниот суд на Македонија, оценувајќи ја законитоста на точките 2, 3, 4 и 5 на ставот 2 на член 35, ставот 2 на член 36 и ставот 2 на член 37 од Правилникот за работни односи на работниците во Службата за општествено книговодство, филијала во Струмица, донесен на собирот на работниците одржан на 26 февруари 1979 година, на основа членот 20 од Законот за основите на постапката пред Уставниот суд на Македонија и за

правното дејство на неговите одлуки, по одржаната јавна расправа на 24 мај 1979 година, донесе.

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВААТ точките 2, 3, 4 и 5 на ставот 2 на член 35 и ставот 2 на член 37 од Правилникот за работни односи на работниците во Службата за општествено книговодство, филијала во Струмица, донесен на соборот на работниците одржан на 26 февруари 1979 година.

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и во Службата за општествено книговодство, филијала во Струмица на начинот определен за објавување на самоуправните општи акти.

3. Уставниот суд на Македонија, по повод поднесена претставка, со решение У. бр. 39/79 од 12 април 1979 година поведе постапка за оценување законитоста на точките 2, 3, 4 и 5 на ставот 2 на член 35, ставот 2 на членот 36 и ставот 2 на член 37 од правилникот означен во точката 1 од оваа одлука затоа што основано се постави прашањето за нивната согласност со ставот 1 на член 24 од Законот за работни односи и за нивната спротивност со ставот 3 на член 177 од Законот за здружениот труд.

4. Во текот на претходната постапка и на јавната расправа Судов утврди дека во членот 35 од оспорениот правилник е определено во исклучителни околности работникот да може привремено да биде распореден без негова согласност на работи и работни задачи кои не одговараат на неговата стручна подготовка, додека траат тие околности (став 1). Во ставот 2 од истиот член како исклучителни околности се утврдени, покрај вишата сила и несреќа кој настанала или која непосредно претстои и привременото зголемување на обемот на работата на други работи (пописи, биланси, празнење на буџетски приходи, прием и контрола на поединечни пресметки и завршни сметки и нивна обработка и други работи) (точка 2), привременото намалување на обемот на работата на работите и работните задачи на кои работникот е распореден (точка 3), дефект на средствата за работа (точка 4) и замена на изненадно отсутен работник (точка 5).

Во членот 36 од оспорениот правилник е определено во саботите и државните празници да се организира работа за извршување работите и работните задачи во интерната контрола, благајната и платниот промет (став 1). Во ставот 2 од истиот член е определено дека за извршување на наведениве работи сите вработени ќе бидат организирани во дежурни групи. Натаму, во ставот 1 на член 37 е определено одлука за распоредувањето да донесува советот на работната заедница. Со таа одлука, согласно ставот 2 од истиот член, е определено дека за вршење на означените работи и работни задачи ќе бидат распоредени без нивна согласност и работниците со повисока стручна подготовка од стручната подготовка која се бара за извршување на работите и работните задачи на кои се распоредени. Оваа одлука, според ставот 3 на член 37, важи 1 година, а при донесувањето на нова ќе се применува принципот на ротација. На крајот, во ставот 4 е определено барањето за заштита на правата на работникот против одлуката за распоредување да го задржува нејзиното извршување.

5. Согласно ставот 1 на член 177 од Законот за здружениот труд работникот има право и должност да ги врши работите односно работните задачи заради чие вршење го засновал работниот однос. Според ставот 2 од истиот член за време на траењето на работниот однос работникот може, во согласност со самоуправниот општ акт и со законот, да биде распореден во основната организација во која работи на секоја работа односно работна задача која и одговара на неговата стручна подготовка, односно работна способност стекната

со работа, на основа на утврдените потреби на работата, а во согласност со критериумите предвидени во тој акт. Во ставот 3 од овој член е определено дека, по исклучок, работникот може, со негова согласност, да се распореди привремено или трајно да врши работи односно да извршува работни задачи за кои се бара пониска стручна подготовка од онаа што ја има.

Во ставот 1 на член 24 од Законот за работни односи е определено дека работникот е должен привремено да ги врши работите односно работните задачи кои не одговараат на неговата стручна подготовка, односно работна способност стекната со работа, само во исклучителни околности утврдени во самоуправниот општ акт во основната организација и тоа додека траат тие околности, а особено во случај на виша сила, несреќа која настанала или непосредно претстои и сл.

Од ставот 1 на член 24 од Законот за работни односи произлегува дека работникот може да биде распореден да врши работи и работни задачи и кои не одговараат на неговата стручна подготовка односно работна способност стекната со работа само во исклучителни околности кои се утврдени во самоуправниот општ акт во основната организација и тоа додека траат тие околности, особено во случај на виша сила, несреќа која настанала или која непосредно претстои и слично.

Судот смета дека привременото зголемување на обемот на работата на други работи (пописи, биланси, празнење на буџетски приходи, прием и контрола на периодични пресметки и завршни сметки и нивна обработка и други работи) и привременото намалување на обемот на работата на работните задачи на кои работникот е распореден не можат да бидат предвидени како исклучителни околности во смислата на ставот 1 на член 24 од Законот за работни односи затоа што овие работи и работни задачи по својата природа спаѓаат во редовните работи и работни задачи кои службата за општествено книговодство, со оглед на нејзините овластувања, ги врши редовно и секојдневно и затоа што тие можат да се предвидат и со оглед на степенот на нивното повторување можат да се преземат други соодветни мерки.

Според мислењето на Судов дефектот на средствата за работа како и замената на изненадно отсутниот работник, начелно, во одредени ситуации, можат да се сметаат како исклучителни околности кога може и работник со повисока стручна подготовка да работи на работи и работни задачи за кои се бара понизок степен на стручна подготовка односно работна способност стекната со работа. Меѓутоа, безусловното предвидување на овие случаи како исклучителни околности не може да се смета за согласно со законот. Имено, од точката 4 произлегува дека секој дефект на средствата за работа ќе се смета како исклучителна околност во смислата на ставот 1 на член 24 од Законот за работни односи макаршто дефектот на овие средства може да биде вообичаена појава. Исто така и од точката 5 произлегува дека секое отсуство на работникот, без оглед на неговото траење, може да смета како исклучителна околност што не е смислата на Законот, бидејќи е несомнено дека доколку отсуството трае повеќе денови за замена на работникот можат да се преземат и други мерки.

Судот го укина како незаконит и ставот 2 на член 37 од оспорениот правилник затоа што утврди дека врз основа на него работниците кои имаат повисока стручна подготовка од предвидената во самоуправниот општ акт, во саботите, без нивна согласност, се распоредуваат да вршат работи и работни задачи за кои во самоуправниот општ акт е предвидена помала стручна подготовка, што не е во согласност со ставот 1 на член 24 од Законот за работни односи според чии одредби работникот само во исклучителни околности може да биде

распореден да врши работи и работни задачи кои не одговараат на неговата стручна подготовка и без негова согласност. Работата во саботите според мислењето на Судов не може да се смета за ваква околност. Според мислењето на Судов работењето во саботите претставува редовно извршување на задачите на Службата.

Со оглед на изнесеното Судов одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

У. бр. 39/79
24 мај 1979 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Македонија,
д-р **Асен Групче**, с.р.

361.

Уставниот суд на Македонија, оценувајќи ја уставноста и законитоста на членот 6 од Одлуката за пропишување општински комунални такси, донесена од Собранието на општината Прилеп на 27 февруари 1978 година, согласно членот 433 од Уставот на СР Македонија и членовите 15 и 20 од Законот за основите на постапката пред Уставниот суд на Македонија и за правното дејство на неговите одлуки, на седницата од 14 јуни 1979 година, донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВА членот 6 од Одлуката за пропишување општински комунални такси, донесена од Собранието на општината Прилеп на 27 февруари 1978 година („Службен гласник на општината Прилеп“ бр. 2/78).

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на СРМ“ и во „Службен гласник на општината Прилеп“.

3. Уставниот суд на Македонија по повод поднесена претставка, со решение У.бр. 78/78 од 26 април 1979 година поведе постапка за оценување уставноста и законитоста на одлуката означена во точката 1 на оваа одлука затоа што основано се постави прашањето за нејзината согласност со ставот 1 на член 261 и ставот 1 на член 262 од Уставот на СР Македонија.

Во текот на постапката и на седницата Судов утврди дека со оспорената одлука се пропишува плаќање на комунална такса за користење, на одредени права, предмети и услуги од граѓаните, општествено-правните лица и граѓанско-правните лица. Понатаму, Судов утврди дека во членот 6 од одлуката е определено оспорената одлука да влезе во сила осмиот ден од денот на донесувањето, а да се применува од 1 јануари 1978 година.

Во ставот 1 на член 261 од Уставот на СР Македонија е определено дека законите и другите прописи и општи акти влегуваат во сила најрано осмиот ден од денот на објавувањето, а според ставот 1 на член 262 од Уставот, законите, другите прописи и општите акти не можат да имаат повратно дејство. Од друга страна, според ставот 2 на овој член од Уставот само со закон може да се определи одделни негови одредби, ако тоа го бара општиот интерес утврден при донесувањето на законот, да имаат повратно дејство.

Со оглед на тоа што членот 6 од оспорената одлука предвидува таа да влезе во сила не по објавувањето туку со донесувањето и да се применува од 1 јануари 1978 година т.е. да има повратно дејство, Судов утврди дека таа не е во согласност со уставните начела за начинот на влегување во сила на прописите и за забрана на повратното дејство.

Врз основа на изнесеното Судов одлучи како во точката 1 на оваа одлука.

У. бр. 78/78
14 јуни 1979 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Македонија,
д-р **Асен Групче**, с.р.

Обласен дел

РЕГИСТАР НА ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ЗДРУЖЕНИОТ ТРУД

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 98 од 23. V. 1979 година, на регистарска влошка бр. 3-1375-0-0-0 го запиша во судскиот регистар основањето и конституирањето на Општинската самоуправни интересна заедница за социјална заштита, со целосна одговорност, Крива Паланка, ул. „Маршал Тито“ бр. 165, со следните податоци: Општинската самоуправни интересна заедница за социјална заштита, со целосна одговорност, Крива Паланка, ул. „Маршал Тито“ бр. 165 е основана со самоуправниот спогодба бр. 08-1784 од 14.V.1974 година.

Општинската самоуправни интересна заедница за социјална заштита Крива Паланка е основана од 12 основачи.

Основни дејности: 140235 СИЗ за социјална заштита:

— ја утврдува политиката за развој и унапредување на социјална заштита;

— обезбедува средства за финансирање на социјалната заштита;

— донесува годишни и повеќе годишни програми за развој на социјалната заштита и се грижи за нивно остварување;

— обезбедува сместување во установа за социјална заштита или во друго семејство на деца без родителска грижа;

— обезбедува сместување во установи за социјална заштита и рехабилитација на деца попречени во психичкиот развој;

— обезбедува сместување во установи за социјална заштита на деца со пореметено поведение, деца на кои развојот им е попречен поради лошите услови на живеење во семејството;

— обезбедува материјална помош на стари лица кои немаат неопходни средства за издршка, обезбедува материјална помош на изнемоштени и за работа неспособни лица кои немаат средства за издршка;

— обезбедува учество во трошоци за лица кои не се способни за рехабилитација, а се сместени во установа за социјална заштита;

— обезбедува здравствена заштита на корисници на социјална заштита што не се осигурени по друг основ;

— врши и други работи определени со закон, општи акти, самоуправни спогодба, статут и др. акти на Заедницата.

Општинската самоуправни интересна заедница за социјална заштита во правниот промет со трети лица настапува во свое име и за своја сметка, а во рамките на овластувањата утврдени со самоуправниот спогодба за нејзиното основање.

За обврските сторени во правниот промет со трети лица Општинската самоуправни интересна заедница за социјална заштита одговара со сите свои средства.

Колев Михајло, в. д. секретар, без ограничување.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 98/79.

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 65 од 21. V. 1979 година, на регистарска влошка бр. 3-1368-0-0-0 го запиша во судскиот регистар основањето и конституирањето на Општинската самоуправни интересна заедница за воспитување и образование и научни дејности, со целосна одговорност — Валандово, ул. „Никола Карев“ бб, со следните податоци:

СИЗ е основана со самоуправниата спогодба бр. 3 од 18. III. 1974 год. од страна на 29 основачи.

Основни дејности: 140231 — СИЗ за образование.

СИЗ во правниот промет со трети лица истапува во свое име и за своја сметка, а во рамките на овластувањата утврдени со самоуправниата спогодба за нејзиното основање.

За овластувањата сторени во правниот промет со трети лица СИЗ одговара со сите свои средства.

Лице овластено за застапување на СИЗ е Александар Илиев, секретар, без ограничување.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 65 од 21. V. 1979 год.

(111)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 66 од 22. V. 1979 година, на регистарска влошка бр. 3-1371-0-0-0 го запиша во судскиот регистар основањето и конституирањето на Самоуправната интересна заедница за вработување со Ц.О., ул. „4-ти јули“ бб — Валандово, со следните податоци: СИЗ за вработување е основана со самоуправниата спогодба бр. 129 од 10. VII. 1974 година. Основачи на заедницата се 20 организации на здружен труд.

Основна дејност: 140236 — СИЗ за вработување.

За своите обврски заедницата одговара со сите свои средства.

Во правниот промет заедницата настапува во свое име и за своја сметка.

Основачите немаат одговорност спрема заедницата.

Лице овластено за застапување на заедницата е Трајко Јован Боев, секретар на заедницата, без ограничување.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 66 од 22. V. 1979 год.

(112)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 1270 од 22. V. 1979 година, на регистарска влошка бр. 1-1370-0-0-0 го запиша основањето и конституирањето на Матичната библиотека „Кочо Рацин“ Ц.О. — Кичево, булевар „Ослободување“ бб, со следните податоци: Библиотеката е основана со одлуката на Собранието бр. 02-1967/1 од 15. III. 1979 година.

Основни дејности: 120322 — библиотеки.

Библиотеката во правниот промет со трети лица истапува во свое име и за своја сметка.

За обврските сторени во правниот промет со трети лица, библиотеката одговара со сите свои средства.

Лицето овластено за застапување на библиотеката е Лела Глигороска, директор, без ограничување.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 1270/79.

(113)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 118 од 3. V. 1979 година, на регистарска влошка бр. 3-1363-0-0-0 го запиша во судскиот регистар основањето и конституирањето на Општинската самоуправни интересна заедница за општествена заштита на децата, Ц.О. Македонски

Брод, со следните податоци: Општинска самоуправни интересна заедница за општествена заштита на децата е основана со самоуправниа спогодба бр. 07-1272/1 од 18. VI. 1974 год.

Самоуправниата интересна заедница е основана од 22 основачи.

Основни дејности: 140235 — СИЗ во областа на општествената заштита на децата.

ОСИЗ во правниот промет со трети лица истапува во свое име и за своја сметка, а во рамките на овластувањата утврдени со самоуправниата спогодба за нејзиното основање.

За обврските сторени во правниот промет со трети лица ОСИЗ одговара со сите свои средства.

Лице овластено за застапување на ОСИЗ е Ванче Златески, секретар, без ограничување.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 118 од 3. V. 1979 год.

(101)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 112 од 3. V. 1979 година, на регистарска влошка бр. 3-1362-0-0-0 го запиша во судскиот регистар основањето и конституирањето на Републичката самоуправни интересна заедница за старосно осигурување на земјоделците, Ц. О. — Скопје, ул. „12 Ударна бригада“ бр. 2, со следните податоци: Самоуправниата интересна заедница е основана со самоуправниа спогодба за здружување од 13. XII. 1978 година.

Самоуправниата интересна заедница е основана од 60 основачи.

Основни дејности: 140238 — СИЗ на пензиско-то и инвалидското осигурување.

Републичката самоуправни интересна заедница за старосно осигурување на земјоделците во правниот промет со трети лица истапува во свое име и за своја сметка, а во рамките на овластувањата утврдени со самоуправниата спогодба за нејзиното здружување.

За обврските сторени во правниот промет со трети лица Републичката самоуправни интересна заедница за старосно осигурување на земјоделците одговара со сите свои средства.

Лице овластено за застапување на СИЗ е Илија Бошков, секретар, без ограничување.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 112 од 3. V. 1979 год.

(102)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 1952/78 од 30. I. 1979 година, на регистарска влошка бр. 1-796-0-0-0 ја запиша во судскиот регистар промената на фирмата и дејноста — усогласување со ЗЗТ на Основното училиште „Дитинија“, с. Липково, Кумановско, со следните податоци: Досегашната фирма на училиштето се менува така што во иднина ќе гласи: Основно училиште „Дитурна“, Ц.О., село Липково, Кумановско.

Основна дејност 120111 — Основно образование од општ тип.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 1952/78 од 30. I. 1979 година.

(24)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 547 од 20. II. 1979 година, на регистарска влошка бр. 1-592-1-0 ја запиша во судскиот регистар промената на лицето овластено за застапување на ООЗТ Македонски народен театар ООЗТ „Драма“ — Скопје со следните податоци: Се брише досегашниот застапник на ООЗТ „Драма“ Живко Чинго, а се запишува новиот застапник Ристо Шишков, в.д. директор, со неограничено овластување.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 547 од 20. II. 1979 година.

(91)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 546 од 20. II. 1979 година, на регистарска влошка бр. 1-592-0-0 ја запиша во судскиот регистар промената на лицето овластено за застапување на работната организација Македонски народен театар — Скопје, булевар „ЈНА“ бб со следните податоци: Се брише досегашниот застапник Стоимир Поповски, а се запишува новиот застапник на Македонскиот народен театар Живко Чинго, директор, со неограничено овластување.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 546 од 20. II. 1979 година.

(92)

Окружниот стопански суд во Скопје со решението Фи. бр. 1092/78 од 8. V. 1979 година, на регистарска влошка бр. 1-1247-0-0-0 го запиша во судскиот регистар конституирањето на РО Централна училишна куќа „Наше дете“ Ц.О. Кавадарци со следните податоци: Куќната е основана со одлуката на Собранието на СИЗ за основно образование — Кавадарци, бр. 01-52/1 од 22. XII. 1977 година.

Основни дејности 080123 — Ресторан за општествена исхрана.

Во правниот промет со трети лица истапува самостојно во свое име и за своја сметка.

Работната организација има целосна одговорност во правниот промет со трети лица.

Стојко Ставров Бојков, раководител, ќе ја застапува, задолжува и раздолжува работната организација во границите на овластувањата утврдени со закон, статутот и другите нормативни акти на работната организација.

Од Окружниот стопански суд во Скопје, Фи. бр. 1092/78 од 8. V. 1979 година.

(100)

МАЛИ ОГЛАСИ

Се огласуваат за неважни следните загубени документи:

Свидетелство на име Васе Спиркоски, ул. „Тризла“ бр. 113, Прилеп. (3896)

Лична карта на име Спасија Вачкоска, ул. „Ц. Коњарец“ бб, Прилеп. (3897)

Свидетелство за IV одделение на име Верка Цветаноска, ул. „Орце Николов“ бр. 25, Скопје. (3898)

Работна книшка на име Тодор Манасијевски, Свидетелство на име Ирфан Шерифи, с. Врапчиште, Гостивар. (3871)

Свидетелство на име Ифразим Муса, с. Градец, Гостивар. (3872)

Свидетелство на име Фует Халити, с. Неготино, Гостивар. (3873)

Свидетелство на име Тоде Николовски, с. Голзинци, Титов Велес. (3874)

Свидетелство на име Надежда Златеска с. Дуње, Прилеп. (3875)

Свидетелство на име Музафер Алиоски, ул. „Тризла“ бр. 125, Прилеп. (3876)

Работна книшка на име Злате Јовановиќ, ул. „Ж. Чало“ бр. 24, Куманово (3877)

Работна книшка на име Милован Трајковски, ул. „Борис Кидрич“ бр. 1, Куманово. (3878)

Работна книшка на име Али Лимани, с. Черкез, Куманово. (3879)

Свидетелство на име Трајче Славевски, с. Извор, Титов Велес. (3880)

Работна книшка на име Јусуф Реџеповски, Битола. (3881)

Свидетелство на име Велко Грковски, ул. „14 Бригада“ бр. 9-а, нас. Драчево, Скопје. (3882)

Работна книшка на име Шефик Османи, с. Слупчане, Куманово. (3883)

Воена книшка, издадена од В. П. 6682, Загреб на име Иљаими Зулефија Зијадин, с. Слупчане, Куманово. (3884)

Свидетелство на име Стојко Стојковски, с. Страцин, Куманово. (3885)

Работна книшка на име Елица Колџа, с. Мокриево, Струмица. (3886)

Сообраќајна книшка на име Десо Стојановски, с. Радиовце, Тетово. (3887)

Свидетелство на име Стојче Петкоски, с. Јанчиште, Тетово. (3889)

Свидетелство на име Ариф Шахики, с. Отушиште, Тетово. (3888)

Здравствена легитимација на име Зирафет Реџеџи, с. Пирок, Тетово. (3890)

Свидетелство на име Намик Фаризи, с. Дебреше, Тетово. (3891)

Свидетелство на име Зејадин Билали, с. Баллиндол, Гостивар. (3892)

Свидетелство на име Методи Танев, Гостивар. (3893)

Свидетелство за IV одделение на име Селман Камбери, Гостивар. (3894)

Свидетелство на име Кенан Реџеџи, с. Пирок, Тетово. (3894)

Свидетелство на име Пера Богоевска, с. Челолек, Тетово. (3895)

Лична карта на име Џемиљ Исмаили, с. Теарце, Тетово. (3896)

Возачка дозвола на име Џемаљ Исмаили, с. Теарце, Тетово. (3896-а)

Возачка дозвола на име Бајрам Ајрули, с. Д. Лешница, Тетово. (3897)

Свидетелство на име Нуредин Шупи, с. Пирок, Тетово. (3898)

Свидетелство на име Среќко Добревски, с. Цепчиште, Тетово. (3899)

Работна книшка на име Шабан Љума, ул. „Вардарска“ бб, Тетово. (3900)

Воена книшка на име Абаз Абази, с. Цегчиште, Тетово. (3901)

Свидетелство на име Гајур Сали, с. Неготино, Гостивар. (3902)

Свидетелство на име Рамадан Асани, с. Градец, Гостивар. (3903)

Лична карта на име Зеније Садику, ул. „Т. Богдановски“ бр. 49, Гостивар. (3904)

Свидетелство на име Веат Исеин, Гостивар. (3905)

Работна книшка на име Амет Љазами, с. Лаковица, Гостивар. (3906)

Свидетелство на име Павлина Јаковчевска, с. Драчево. (3907)

Работна книшка на име Димитрие Личовски, ул. „Партизанска“ — кула 2-6/11, Битола. (3908)

Диплома на име Фадил Алиловиќ, с. Лажани, Прилеп. (3909)

Индекс бр. 368/77 на име Мирјана Илиеска, с. Д. Лакочереј, Охрид. (4000)

Ученичка книшка за завршено V одделение, издадена од Централно училиште „Кирил и Методи“, Титов Велес на име Милевски Влаже, ул. „Народен фронт“ бр. 3/13, Титов Велес. (4001)

Свидетелство на име Живанка Ѓорѓевска, ул. „ЈНА“ бр. 22, Тетово. (4002)

Уверение на име Саздан Пандиловски, с. Брвеница, Тетово. (4003)

Свидетелство на име Аџо Крстески, ул. „127“ бр. 5, Тетово. (4004)

Здравствена легитимација на име Игбале Исмани, с. Желино, Тетово. (4005)

Здравствена легитимација на име Ведрије Исмани, с. Желино, Тетово. (4006)

Здравствена легитимација на име Џемије Исмани, с. Желино, Тетово. (4007)

Земјоделска здравствена легитимација на име Химет Зеќири, с. Стримница, Тетово. (4008)

Свидетелство на име Екрем Хамзи, с. Стримница, Тетово. (4009)

Здравствена легитимација на име Аким Фаризи, ул. „Битолска“ бб, Тетово. (4010)

Свидетелство за завршено VIII одделение, издадено од Осмолетката „Лирија“, с. Жеровјане на име Миљевски Јосиф, с. Радиовце, Тетово. (4011)

Свидетелство на име Зекир Салији, с. Добридол, Гостивар. (4012)

Свидетелство на име Џемил Фесати, с. Добридол, Гостивар. (4013)

Свидетелство на име Горица Симјаноска, с. Пожаране, Гостивар. (4014)

Свидетелство за КВ металостругар на име Стојан Благој Божинов, Пехчево. (4015)

Работна книшка рег. бр. 1914, сер. бр. 124828, издадена од Собранието на општината Ресен на име Кузмановски Панде Кирил, с. Кривени. (4016)

Свидетелство на Љубе Колоски, с. Бицево, Струга. (4017)

Свидетелство на име Снежана Ристеска, ул. „Београдска“ бр. 67, Прилеп. (4018)

Ученичка книшка на име Зекир Шабаноски, с. Десово, Прилеп. (4019)

Свидетелство на име Никола Ѓорѓиоски, ул. „Пере Тошев“ бр. 48, Прилеп. (4020)

Работна книшка, издадена од Титов Велес на име Миленковиќ Момчило, ул. „Стојан Буридан“ бр. 17, Титов Велес. (4021)

Воена книшка на име Миленковиќ Момчило, ул. „Стојан Буридан“ бр. 17, Титов Велес. (4021-а)

Воена книшка, издадена од ОНО во Титов Велес на име Таратаков Иван, ул. „Славе Петков“ бр. 19, Титов Велес. (4022)

Лична карта на име Љупче Илиевски, ул. „Н. Орофчанов“ бр. 29, Титов Велес. (4023)

Свидетелство на име Верка Савовска, с. Мартолци, Титов Велес. (4024)

Свидетелство на име Грозда Данило Ѓорѓиева, с. Кр. Круша, Титов Велес. (4025)

Воена книшка на име Беџет Исмаил, с. Гајре, Тетово. (4026)

Свидетелство на име Шукри Џафери, Тетово. (4027)

Свидетелство на име Јакуп Јакупи, с. Палатица, Тетово. (4028)

Свидетелство на име Абас Џафери, с. Палатица, Тетово. (4029)

Свидетелство на име Нухи Јакупи, с. Палатица, Тетово. (4030)

Свидетелство на име Мендух Јакупи, с. Палатица, Тетово. (4031)

Оружен лист бр. 1816 на име Јован Димитриевиќ, с. Непроштено, Тетово. (4032)

Возачка дозвола на име Мухамет Оламани, с. Чelopeк, Тетово. (4033)

Возачка дозвола на име Зуљбеар Беџети, с. М. Речица, Тетово. (4034)

Воена книшка на име Јохис Бефќари, с. Селце, Тетово. (4035)

Работна книшка на име Ризван Ризвани, Тетово. (4036)

Воена книшка на име Максут Асани, ул. „Ново Село“ бр. 13, Тетово. (4037)

Воена книшка на име Расин Алими, с. Речица, Тетово. (4038)

1. да има завршено правен факултет, филозофски факултет (група педагогија, психологија или социологија), факултет за политички науки и социјална политика, виша школа за социјални работници или соодветна виша школа;

2. да има над 5 години работно искуство во Центарот или во друга социјална установа, да се истакнува со организациони способности и да има морално-политички квалитети — подобности.

Кон молбата кандидатот треба да приложи:

— диплома за завршено образование,

— уверение за работно искуство,

— уверение дека не е под истрага и

— кратка биографија.

Конкурсот е отворен 15 дена од денот на објавувањето.

Некомплетираните документи комисијата нема да ги земе предвид при одлучувањето.

Молбите со потребните документи се поднесуваат до Центарот за социјална работа — Гостивар. (177)

Врз основа на член 61 од Законот за изградба на инвестициони објекти („Службен весник на СРМ“ бр. 35/73) и Правилникот за начинот и постапката за отстапување — изградба на инвестициони објекти („Службен весник на СРМ“ бр. 24/74) и Одлуката на заедничкиот Работнички совет бр. 15 од 08. 02. 1979 година, Работничкиот совет

р а с п и ш у в а К О Н К У Р С

за подобност на изведувачот и прибирање на понуди за отстапување на работа за изградба на произведен-деловен комплекс „Енергомонт“ Скопје

- I. 1. Предмет на отстапување се:
 - градежни работи,
 - градежно занаетчиски работи.
2. Објектот ќе се гради во Скопје, на ул. „12 Ударна бригада“ во непосредна близина на Ф-ката „Раде Кончар“.
3. Ориентационата вредност на работите кои се отстапуваат изнесува 40.000.000 динари.
4. Краен рок на завршување на сите работи е 31. 06. 1980 година.
5. Рокот за поднесување на понуди е 15 дена од денот на објавувањето на конкурсот во „Службен весник на СРМ“.
6. Заинтересираните организации кои се сметаат способни за изведување на наведените работи, треба да поднесат свои понуди со следната содржина:
 - полн назив, точна адреса и основна дејност,
 - извод од регистарот на стопанските организации од кој може да се утврди предметот на дејноста,
 - документ за билансен успех по завршната сметка за 1978 година и шестомесечна пресметка за 1979 година, оверен од СОК,
 - потврда од банка за висина на обртните и основните средства,
 - податоци за опрема и механизација која ќе ја користи при изведувањето на наведените работи,
 - преглед на стручниот кадар кој би работел на изведување на наведените работи,
 - референц листа за досега изведени слични објекти,
 - изјава дека прифаќа општи услови на инвеститорот,
 - други информации кои понудувачот ги смета за корисни при одлучување за подобноста.

К О Н К У Р С И

Врз основа на член 33 од Статутот на Центарот за социјална работа — Гостивар, Конкурсната комисија на Центарот за социјална работа — Гостивар,

р а с п и ш у в а К О Н К У Р С

за реизбор на директор на Центарот за социјална работа — Гостивар

Услови:

Покрај општите услови предвидени со Законот, кандидатот треба да ги исполнува и следните посебни услови:

7. Инвеститорот по разгледување на понудите ќе состави листа на понудувачи кои ќе ги оцени за подобни и ќе ги извести понудувачите за изборот во рок од 15 дена.
- II. 1. По спроведувањето на конкурсот за подобност инвеститорот ќе им достави на изведувачките организации кои ги оценил за подобни елаборат и покана за понуда.
2. Рок за поднесување на прописно затворени понуди со назнака за конкурс — „Енергомонт“ е 15 дена со прием на елаборатот. Писмената понуда се доставува исклучиво на добиените обрасци од страна на инвеститорот во кое е наведен опис, единични мерии и количина на работи од проектот.
3. Понудите треба да содржат:
— вкупна цена на изградбата на објектот,
— рок на почеток на работите,
— рок на завршеток на работите,
— вредност на факторот на бруто доходи на работниците за евентуално накнадни и непредвидени работи,
— процент на манипулативни и други трошоци на цените на накнадните и непредвидени работи изведени преку кооперанти,
— бруто саатнини на работници по групи и квалификации,
— гарантни рокови за извршените работи и уграден материјал.
4. Непотполни и неблаговремени понуди нема да се земаат во разгледување. Непотполни понуди ќе се сметаат и оние што ќе се достават вон обрасците од инвеститорот, или неовластено се менува цитираниот опис, единици на мерии и количини.
5. Понудите кои ќе стасаат по одредениот рок за предавање нема да се земат во предвид.
6. Инвеститорот во рок од 10 дена, ќе ги извести учесниците за резултатот од конкурсот односно ќе донесе одлука за отстапување на работите за изведување на најповолниот изведувач.
7. Инвеститорот на заинтересираните понудувачи ќе им овозможи увид во целокупната техничка документација во време предвидено за составување на понуди, секој работен ден од 11,30 до 14,30 часот, во просториите на работната организација.
8. Посебно во понудите ќе се цени можноста на кредитирање во износ најмалку од 20%.
9. Сите обавестувања во врска со овој конкурс можат да се добијат на телефон (091) 238-317, 237-122 или телекс 51-534.
341. Закон за определување општински орган на управата надлежен за издавање на лепници за обележување на патничките и другите моторни возила — — — — — 636
342. Закон за договорни организации на здружениот труд — — — — — 636
343. Закон за изменување на Законот за републички стоковни резерви — — — — — 640
344. Закон за изменување и дополнување на Законот за цивилните инвалиди од војната — — — — — 641
345. Закон за изменување и дополнување на Законот за истражување и експлоатација на минерални сировини — — — — — 641
346. Одлука за именување гувернер на Народната банка на Македонија — — — — — 642
347. Одлука за именување заменик републички секретар за внатрешни работи — — — — — 642
348. Одлука за именување заменик окружен јавен обвинител во Окружното јавно обвинителство во Штип — — — — — 643
349. Одлука за давање согласност на Статутот на Центарот за странски јазици во Скопје во делот со кој се регулираат прашањата од посебен општествен интерес — — — — — 643
350. Одлука за давање согласност на Статутот на Заводот за водостопанство на СРМ — Скопје на деловите со кои се уредува одлучувањето за остварување на заедничките цели, донесувањето на програмите за развој на научно-истражувачката работа и потврдувањето на изборот во научни и стручни звања — — — — — 643
351. Одлука за давање согласност на Статутот на Институтот за градни болести и туберкулоза на СРМ во Скопје — — — — — 643
352. Одлука за давање согласност на Статутот на Ансамблот за народни игри и песни на Македонија „Танец“ во Скопје на одредбите кои се однесуваат на работи од посебен општествен интерес и на учеството на претставниците на општествената заедница во одлучувањето по тие работи — — — — — 644
353. Програма за распределба на средствата од јавниот заем за патишта што се наменуваат за изградба на патишта од IV ред во општините — — — — — 644
354. Автентично толкување на член 116 став 2 на Законот за високото образование — — — — — 645
355. Одлука за давање согласност на Одлуката за зголемување на цените од Ценовникот на ПТТ услугите во внатрешниот сообраќај — — — — — 645
356. Одлука за висината на придонесот за „Детска недела“ во времето од 1—8. X. 1979 година — — — — — 645
357. Одлука за компензација на цената на лебот — — — — — 646
358. Одлука за пописот на залихите на печеничното брашно, начинот на уплатата на средствата од разликите во цени и нивната намена — — — — — 646
359. Наредба за привремена забрана на ловење на зајак на целата територија на Републиката — — — — — 646
360. Одлука на Уставниот суд на Македонија, У. бр. 39/79 од 24 мај 1979 година — — — — — 647
361. Одлука на Уставниот суд на Македонија, У. бр. 7/79 од 1 јуни 1979 година — — — — — 648

СОДРЖИНА

Страна

337.	Закон за средното образование и воспитание — — — — —	613
338.	Закон за музејската дејност — — — — —	631
339.	Закон за задолжување на Социјалистичка Република Македонија и обезбедување средства за изградба и реконструкција на определени патни правци во периодот од 1979 до 1982 година — — — — —	634
340.	Закон за вршење овластувања од страна на републичките органи на управата во поглед внесување и растурање странски средства за масовно комуницирање и за странската информативна дејност во Југославија — — — — —	635